

Gadden

Medlemstidning för Sveriges biodlingsföretagare Nummer 3. 2020

NY UTBILDNING

**Bodlare
på distans**

+

Heter alla
danska drottningar
Margrethe?

INTERVJU

**Familjeföretag
med KRAV**

Hvad er dansk biavl?

Biodlingsföretagarna

Hej! Är du ny biodlare? Vi vill gärna köpa din honung.

Vi utökar vår satsning på svensk honung och söker efter nya leverantörer. Om du är ny biodlare eller vill utöka din befintliga biodling kan du få stöd och utvecklingshjälp av oss. Här är några av de saker vi erbjuder när du säljer din honung:

- Säker betalning inom 30 dagar
- Rådgivning och utbildning till dig som vill utöka din biodling
- Möjlighet till förskott för företag som nyinvesterar i sin verksamhet
- Fler fördelar hittar du på vår hemsida: <http://svenskabiprodukter.se/leverantor>

Richard Johansson
Verksamhetsansvarig
Svenska Biprodukter

Vi vill värna om den svenska honungsproduktionen och söker fler samarbetspartners bland företag och biodlarföreningar.

Är vårt erbjudande intressant?

Kontakta oss för ett samtal om hur vi kan arbeta tillsammans.

— Svenska —
Biprodukter

— Svensk —
Honungsförädling

0705-41 03 22

richard.johansson@svenskabiprodukter.se

Om våren, NPB och primörhonung

Sverige och stora delar av världen står stilla men biodlingen lever sitt eget liv och precis som varje år, drar bina igång för fullt när våren kommer. Fast i vårt land kommer våren med flera månaders mellanrum och i vissa fall har den dragit ut väldigt på tiden i år.

Jag reste till Skåne för ett par veckor sedan och såg landskapet förändras på de 30 mil. Hemma hos mina bin hade häggen inte slagit ut men när jag kom till Malmö såg jag blommande syrener, kastanjer, äppelträd och magnolior.

Anledningen till besöket i Malmö var NPB-projekt (Nationella programmet för Biodlingssektorn) som Marie och jag driver tillsammans. Det handlar om utbildning, information och marknadsföring. Vi fick ett par arbetsintensiva dagar och för första gången fick vi också möjlighet att jobba tillsammans med Moniqa, vår nya kommunikator. Vi har varit försiktiga och hållit avstånd!

Det vi arbetade med den här gången var dels den utbildning ni kan läsa om och anmäla er till längre fram i tidningen och även det informationsmaterial som ni kommer att få se mer av längre fram i sommar.

När det gäller NPB-projekten för 2020–2021 har vi i år ansökt om tre projekt. Det gäller utbildning, konferens och utlandskontakter. Längre fram i tidningen kan ni läsa om beslutsprocessen, för NPB medel.

Medan vi satt och jobbade i Skåne såg jag av en händelse en annons om att man sålde sin första honung för året. En riktig primör. Men till min stora förvåning behandlade man inte sin utsökta produkt som man behandlar första potatisen för året eller jordgubbar eller hummer. Man sålde den billigt, jättebilligt. Hur kommer det sig att man inte tar betalt för sina produkter. Jag blev väldigt upprörd. Är det inte lika fantastiskt att få sin första honung för året till försäljning som tävlingen med att vara först

med potatisen? Varför tar man inte betalt? Om inte vi själva värdesätter vår produkt, hur ska vi då få andra att göra det? Jag har väldigt svårt att tro att våra kunder inte skulle vara villiga att betala för den första, riktigt nyskördade honungen för året.

I förra numret av Gadden kunde vi läsa om Copa-Cogecas plan angående märkning av honung för att den ska bli spårbar och även för att försvåra för honungsfusk. Det arbetet går vidare och vi, BF tillsammans med LRF, har uppmärksammat media på vad som är på gång via ett pressmeddelande som gick ut i slutet av april. Nu har även Apimondia släppt sin Version 2 av "Apimondia statement of honey fraud" som ni kan läsa om i tidningen.

Jag hoppas att vi inom överskådlig tid ska få en märkning vård namnet och att vi i framtiden ska få stopp på det pågående honungsfusk. Hur det ska gå till vet jag inte men jag tror att vi ska hitta ett sätt. Jag är säker på att de allra flesta biodlare här i landet är både seriösa och etiska i sin honungshantering och vill att vi ska kunna konkurrera på samma villkor. De fåtal som fuskar ska avslöjas så vi slipper dem på marknaden i fortsättningen. Det är precis samma i alla branscher – en liten klick förstör, försvårar och ser till att vi/ni andra får fler regler och förordningar att förhålla sig till.

Nu önskar jag er alla en riktigt fin bisommar

Helena Ring Johansson
ordförande

Inne i tidningen hittar ni också en fantastisk artikel om dansk biav, drottningodling och även en skötselapp från Flemming Vejsne. Skön sommarläsning!

Varmt välkommen till
Gadden nr 3. 2020

- 04** NOTISER
- 06** Biodlarkonferens i Middelfart
- 07** TEMA DANMARK: Hvad er dansk bavl?
- 14** Online biavl
- 15** MEDLEMSENKÄT
- 16** UTBLICK – Mycket i vårt samhälle går långsammare nu på grund av Corona, så även inom EU
- 17** HONUNGSFUSK – Vi sätter press på myndigheter och konsumenter
- 18** PORTRÄTT – Biodling med KRAV på hållbarhet
- 22** Smaktest på distans
- 23** UTBILDNING – Om YHT
- 24** Ny biodlarutbildning börjar i vår
- 26** BIHÄLSA av Preben
- 27** MYNDIGHETER & REGLER
Jordbruksverket svarar om städdiver
- 28** NPB-ansökningar till nästa period
- 29** Exotiska skadegörare måste stoppas
Arbete med nya regler kring bihälsa och tillsyn
- 30** BF:s medlemsförmåner och om Gadden

Gadden utges av Biodlingsföretagarna och utkommer sex gånger per år. Se utgivningsplan på sidan 31. Tips på innehåll kan mailas till kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Redaktör

Moniqa Swälas
kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Ansvarig utgivare

Helena Ring Johansson
helena@biodlingsforetagarna.se

Art director

Marie Backman

Tryck

Danagårds Litho, Ödeshög

Tidningen är Svanenmärkt.
Utförligare information på sidan 31.

Biodlingsföretagarna

Svenska Bin och Coop i samarbete

Minst 25 nya kupor kommer att ställas upp vid Coopbutiker runt om i landet. Det är Coops medlemmars poäng som gjort initiativet möjligt. Butikskedjans samarbete med kunder stöttar de lokala biodlarna samtidigt som kunderna kan köpa ortens honung och lära sig mer om bin.

Svenska Bin berättar bland annat att butikschefen på Coop i Arvidsjaur själv blivit biodlare, att man i Tullinge tappar den nyslungade honungen direkt i burken och att man i Smålandsstenar haft bisvärmar på Facebook.

"Biodlaren Katja Göller i Tullinge är värd för en Coopkupa och samarbetar med Stora Coop i Tumba. Hon menar att det handlar om att hitta roliga och lönsamma aktiviteter för både butiken och biodlaren.

– För mig är det positivt att träffa nya kunder, det ger bra marknadsföring att vara med på kundkvällar och olika aktiviteter. Jag vill gärna bjuda på det lilla extra och tycker det är roligt att tappa honungen på plats direkt i burken, faktiskt roligare än att göra det hemma. Jag har också framgångsrikt introducerat kakhonung och fått merförsäljning på min övriga honung," skriver Svenska Bin.

Redan nu finns 25 kupor utplacerade och under 2020 blir de dubbelt så många.

Dessa orter har redan kupor:

Gävle
Valbo
Tumba
Skövde
Märsta
Norrtälje
Göteborg
Vällingby
Danderyd
Östervåla
Strängnäs
Luleå, (2 Coopbutiker)
Enköping
Smålandsstenar
Visby
Arvidsjaur
Sävsjö
Trosa
Kungälv

Fig. 79. Gossen hjälper morfar lyssna på bina.

Fig. 4. Trots sin plötsliga blindhet ser den lilla grabben nöjd och belåten ut.

Biodlandets värde för 80 år sedan

Mitt under andra världskriget, 1941, kom Bigårdsboken, Handledning i biodling ut. Boken är skriven av J.H. Söderlund och tar upp det mesta av vad en biodlare behöver veta. Mycket är sig likt än i dag men visst finns det skillnader. Antalet biodlare och binas värde till exempel.

I boken står att enligt den senaste jordbruksräkningen, 1937, fanns 47.558 biägare. Tillsammans hade de 162.113 bisamhällen. I boken görs denna uträkning:

"Om man beräknar att varje bisamhälle i medeltal lämnar 10 kg honung erhålles en honungsskörd av 1.621.130 kg. Om denna honung värderas till 2 kr per kg blir detta en summa på 3.242.260 kronor. Därtill kommer vaxets värde, som torde beräknas till 0,5kg pr bisamhälle, varav vi ytterligare få ett inkomstvärde av 81.456 kg vax. Om detta värderas endast till 4 kr pr kg blir dess värde 324.224 kr eller tillsammans en nationalinkomst av 3.566.484 kronor."

Fig. 97. Bina förvärdas.

Foto: Hilda Liberg/Högskolan i Halmstad

Biodlare och bönder kopplas ihop

Två studenter på Högskolan i Halmstads Utvecklingsingenjörsprogram, Andreas Åkesson och Simone Rishede, är nominerade i Venture Cup. Startup 2020 för sitt projekt BeeFarm. Beefarm är en tjänst som kopplar ihop bönder med biodlare så att de kan samarbeta och på så sätt optimera skördarna.

Virussjukdom sprids bland bin i Storbritannien

Den brittiska tidningen The Guardian larmar om en ny virussjukdom bland bin. Det handlar om ett förlammingsvirus som får bina att drabbas av svåra skakningar, flygförlamning och död. Viruset heter Chronic bee paralysis virus (CBPV) och fanns 2007 enbart i Lincolnshire. Tio år senare har det spritt sig till 39 av Englands 47 län och till sex av åtta walisiska län.

Forskare säger att sjukdomen sprids med drottningarna. Viruset har också upptäckts hos humlor och en art av myror.

Forskare kommer att fortsätta undersöka sjukdomen för att försöka avgöra om det är importerade drottningar som för med sig viruset till Storbritannien.

Foto: Ruth Fremson/The New York Times

Mördarbin hittade i USA

En biodlare i Wash, USA upptäckte att det varit blodbad bland hans bin. Döda bin låg i tusentals med avslitna huvuden.

Förövaren var det så kallade Mördarhornet, ett bi där drottningarna kan vara fem centimeter och ha långa, taggiga käkar. De har också ett kraftfullt gift och kan lätt sticka igenom en bidräkt. Birarten kommer från Asien och i Japan dör upp till 50 personer per år av dess stick. Det här är första gången de upptäcks i USA.

Att kalla dem mördarbin är klart överdrivet, anser Lynn Kimsey, International Society of Hymenopterists. Hon säger att biet inte är mer benägna att sticka än ett honungsbi. Biet hittades först på Vancouver Island, British Columbia förra året. Samhället förstördes. Senare hittades ett enda, dött bi av arten i Blaine, Washinton.

Bina uppmärksammas i kvällspressen

Att bin och andra pollinerare är viktiga uppmärksammas på många håll. Till exempel tar Aftonbladet upp Jordbruksverkets pressmeddelande där Björn Gustavsson uttalar sig.

I pressmeddelandet nämns bland annat att värdet av honungsbins pollinering beräknas till ungefär 640 miljoner kronor årligen. Enligt Jordbruksverkets rapport är det en ökning med 85 procent på tio år.

Det är framför allt pollineringen av äpplen, jordgubbar och oljeväxter som är värdefulla men det producerades också honung och bivax för mellan 323 och 343 miljoner kronor 2019. Det är mer än dubbelt så mycket som 2009.

Bin flyttar in på campus

Lappkärrsbergets campus i Stockholm är inte bara en samlingsplats för studenter numera. Tidningen Östermalm Direkt berättar att 50 000 honungsbin flyttat in. Blir det någon honung kommer studenterna att få den. Bina är en del av Stockholms studentbostäders arbete med hållbarhets- och miljöfrågor.

Yngelröta i Västerås

Ett nytt utbrott av amerikansk yngelröta har upptäckts i Västerås kommun. Förra året upptäcktes bakterier i Kungsåra utanför Västerås och Munktorp i Köping. Nu har yngelrötan dykt upp igen i samma område.

SVT Västmanland berättar att länsstyrelsen nu kommer att besöka alla biodlare inom en radie på tre kilometer från smitthården.

Klimatstyrd transportbox för puppor och drottningar

Jonny Ulvorp (JU Information AB) har startat ett projekt för att ta fram en transportbox för puppor/drottningceller och parade drottningar. Detta har presenterats bl a på biodlarkonferensen i Sunne. Projektet finansieras med hjälp av EIP-AGRI.

Text: Mats Olofsson

Ambitionen är att ta fram en transportbox som håller rätt temperatur och fuktighet och att drottningodlare kan skicka boxen med en standardtransport till kund. På så vis slipper kunden komma och hämta sina puppor. Även parade drottningar ska kunna transporteras med boxen. Parade drottningar skickas idag ofta med brev. Med boxen hoppas man att drottningarna kommer fram i bättre skick då det finns amerikansk forskning som visar att parade drottningar håller en högre kvalitet om de befinner sig i en temperatur som liknar den inne i bikupan för höga eller låga temperaturer kan påverka kvalitén hos sperman i spermatecan. Boxen måste också skyddas mot stötar och håftiga rörelser under transporten.

Under 2020 kommer en kravspec att tas fram som beskriver vad boxen måste kunna skydda puppor emot. Kravspecen kommer att baseras på information som tas fram av SLU. I nästa steg kommer Blekinge Tekniska Högskola att ta fram prototyper med tekniska specifikationer för att möta kravspecen. De första skarpa testerna kommer att genomföras under sommaren 2021.

Bin har störst andel hotade arter

Den så kallade Rödlstan uppdateras vart femte år och helt nyligen kom den allra senaste rapporten från ArtDatabanken, SLU. Av den framgår att det i Sverige finns åtta akut hotade vildbin, 13 starkt hotade vildbin och 24 sårbara vildbin och en sårbar humla. Det är en tredjedel av de 300 arter av humlor och bin vi har i Sverige.

Naturvårdsverket satsar 11 miljoner kronor för att rädda några av de mest utrotningshotade bina. I år görs också riktade åtgärder i sju län i södra Sverige, Blekinge, Gotland, Halland, Kalmar, Skåne, Västra Götaland och Östergötland.

Vill du läsa mer om vilka arter som är rödlistade kan du ladda ner eller beställa listan här:

<https://www.artdatabanken.se/publikationer/bestall-publikationer/bestall-rodlista-2020/>

Bild höger ovan: Vaddsandbiet är hotat i norra Europa. Foto N Erik Sjödin

Bild till höger: Batavsandbiet, Fältsandbiet och Flodsandbiet är några av de arter som är utrotningshotade. Foto: L. Anders Nilsson

Joel Svenssons Vaxfabrik

www.joelvax.se | 0431-430055 | info@joelvax.se

Klippanvägen 905 | 266 94 Munka-Ljungby

FLEXIKUPAN PREMIUM

Flexilåda premium,

Formgjutna plastkanter samt inbyggd rambärlarlist. Formgjutna plastkanter innebär ännu bättre hållbarhet när man använder kupkniven mellan lådorna. Rambärlarlisten förenklar arbetet i kupan så att inte bina kan kitta fast ramarna samt ger plats för bigång som minskar risken för att klämma bina. Nya greppvänliga handtag.

Flexikupan, komplett

- » 1 st botten, nr. 10E
- » 2 st lådor, nr. 10B
- » 1 st tak, nr. 10A

Flexikupan, komplett +

- » 1 st botten, nr. 10E
- » 2 st lådor, nr. 10B
- » 1 st tak, nr. 10A
- » 20 st trådade ramar, nr. 34
- » 1 st spärrgaller, nr. 16N
- » 1 st täcksiva, nr. 44C

PRIS

10	Flexikupan, komplett	976 kr
----	----------------------	--------

TILLVAL

Byte till Flexilåda Premium*	36 kr
------------------------------	-------

PRIS

10-KOMP	Flexikupan, komplett +	1 272 kr
---------	------------------------	----------

PRIS

* Priset avser mellanskillnaden per låda för medföljande låda.

NY UTRUSTNING TILL SÄSONGEN?

CLASSIC

136MLH4
136MH4

PREMIUM

136MP4
136MP6

PRIS

136MLH4	Honungsslunga, 4-r Lågnormal, Självvändig, semi auto. - CLASSIC	14 320 kr
136MH4	Honungsslunga, 4-r Dadant, Självvändig, semi auto. - CLASSIC	15 520 kr
136MP4	Honungsslunga, 4-r Dadant, självvändig, hel auto. - PREMIUM	Förfrågan
136MP6	Honungsslunga, 6-r Dadant, självvändig, hel auto. - PREMIUM	Förfrågan

PRIS

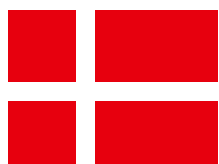
144G	Tappmaskin, med stativ	16 720 kr
------	------------------------	-----------

PRIS EXKL. MOMS

MÅNADENS ERBJUDANDE JUNI

GROVSIL, 137L-1
Nettopris: 136 :-

Biodlarkonferens i Middelfart

Resebagage, pengar, pass och pilsner.

Anekdotkupa, hybrid trä/vass

Den första veckan i mars, precis innan Coronan slog till på allvar, höll Dansk Biavlerforening sin årliga konferens i Middelfart på Fyn. Jag var inbjuden att hålla föredrag om svensk biodling och då framförallt vad vi sysslar med för att dryga ut lönsamheten. I mitt fall så är det ju produktion av Mölska, dvs honungsöl som har blivit en viktig del i biodlingen. Och vad passar bättre, med en ny release av en weissbier baserad på honung än att ta sig till Danmark och lära danskarna att livet inte bara är filtrerad lager. Så det blev ett tungt lass att släpa på tåget.

Text och foto: Thomas Dahl

Det var en välregisserad föreställning med mycket bra upplägg. Ungefär 250 biodlare var på plats plus utställare och det hela kändes mycket socialt. Det som mest stack ut var upplägget med workshops i ämnena Drottningodling och Marknadsföring. Vi bevistade drottningdelen och här var det inte tal om någon kort föreläsning utan väldigt djupgående diskussioner mellan drottningodlare under en hel dag.

Här ser vi varianter på hur vi kan utveckla vår konferens med ett eller flera teman där man går in på djupet och inte bara håller föreläsningar.

Faktum är att dansk drottningodling har genomgått en klassresa de senaste åren och producerar både för Danmark men också för export. Här har vi en del att lära. Ett brett urval och mängd skulle underlätta logistiken av insatsvaror för yrkesbiodlare.

Däremot har man inte så goda villkor för honungsproduktionen för närvarande. Man har hamnat i en oligopolsituation för den danska honungen och enorm konkurrens med importhonung. Min uppfattning är att de skulle behöva ett forum typ Svenska Bin för att stärka allmänhetens syn på den inhemska honungens mervärde.

En av arrangörerna, Flemming Vejsnes, mångårig bekant och konsulent i Dansk Biavlerforening har i det här numret av Gadden gett sin syn på den danska biodlingen och kommer också att komma till vår konferens nästa år, om Coronan tillåter ska jag väl tillägga. ●

Nu lyfter vi blicken mot biodlingen i Danmark – häng med!

Den danske honningproduktion ligger på ca. 2.000-2.500 tons på normale år. Ca. 50% har været solgt til honningopkøber, mens 50% sælges direkte.

Hvad er dansk biavl?

Dette er ikke et enkelt spørgsmål. Der findes mange vinkler og alle ved at indenfor biavl findes der mange meninger om det samme. Så jeg har været nødt til at begrænse mig og ud over nogle generelle tal og facts, har valgt i min artikel at dykke dybere ned i historien om emnerne honningsalg og dronningavl.

Text och foto: Flemming Vejsnæs

Dansk biavl har udviklet sig fra gamle danske biavlstraditioner. I Danmark er vi ca. 6.200 biavlere, mens der ca. er 15.000 biavlere i Sverige. I Sverige er der plads, da Sverige er 10 gange større end Danmark. Danmark er et meget intensivt landbrugsland, hvor næsten 60% af det danske areal er lagt ud til intensiv langbrug. Sammensætningen af danske biavlernes produktionsstørrelse ligner resten af Europa, hvor 90 % af de danske biavlere har under 10 bifamilier og er det vi kalder fritidsbiavlere. Mange har bare 2-3 bistader. De betragter biavl som værende hyggelig og spændende. Økonomi spiller ikke den store rolle. Så er der en gruppe af deltidsbiavlere, som i gennemsnit har omkring 150 bifamilier, hvor man kan sige, at biavl spiller en økonomisk rolle. Endelig er der gruppen af erhvervsbiavlere, som kan være svær at generalisere om. Men de fleste har omkring 400-500 bifamilier. Op gennem

90'erne og de følgende år har der været en tendens til, at der bliver færre erhvervsbiavlere, som så i stedet har fået flere bifamilier. Større bedrifter er tendensen. Og i dag er der en lille gruppe af biavlere med over 1000 bifamilier pr. bedrift. Dette skyldes en udvikling i 90'erne, hvor prisen på honning på stor emballage var god og tilfredsstillende. Hvilket betød, at mange forøgede deres produktion. Desværre var der i denne periode også en nedgang i deltidsbiavlerne. Denne gruppe er vigtigt, da den er fødekilden til at vedligeholde.

En velkonsolideret erhvervsbiavl bør have flere strenge at spille på. Når er honningsprisen lav, kan redningen være indtægt fra bestøvning, salg af bimateriel eller bifamilier. Eller salg af dronninger. Vi har en lidt større gruppe (efter danske forhold), som er dybt engageret i dronningavl. Dette er især buckfast. Der er stor efterspørgsel efter danske dronninger i både Danmark og udlandet.

DANSK BIAVL ER PRESSET

Jeg har altid undret mig. Når vi biavlere mødes, så elsker vi at tale om problemer og dårligdomme og hvad det omgivende samfund gør mod os. Og vi kan ikke komme udenom, at der er store problemer. Jeg vil dog hellere tale om udfordringer, som alle andre brancher har og som vi i fællesskab skal og kan løse. Der er så mange muligheder for moderne biavl, men mange har en tendens til at kigge bagud i stedet for fremad.

De danske udfordringer er store. Først de universale. Dansk landbrug er blevet meget effektivt og intensivt. Man kan sige blomstermæssigt meget fattigt. Når vinterrapsen har afblomstret i slutningen af maj, kan der i nogle områder været problemer med gode trækkilder. Det kan ud fra en bi's synspunkt næsten være ørkenagtigt. Bierne kan sulte midt på sommeren. Det danske landskab burde være mere varieret og danske landmænd skulle i større grad have mulighed for at udlægge blomsterenge m.m. Dansk landbrug burde være mere variabelt, frem for de store monokulturer. Biavl kunne bruge større naturarealer og nogle steder er det faktisk sådan, at bierne trives bedst i byerne end på landet. Landbrugets brug af pesticider er problematisk, men som sådan har vi ikke gode beviser på, at det på kort sigt skader vores honningbier. Danmark stemte imod forbuddet af brugen af neonicotinoider indenfor EU.

Honningsalget via supermarkeder er faldet betydeligt. Her ses lynghonning fra Læsø, hvor vi i Danmark stadig har en fin og ren bestand af brune bier (*Apis mellifera mellifera*). Direkte salg fungerer godt i Danmark og branchen må fremover satse mere på denne salgsmetode.

Biavl har jo igennem mange år haft meget positiv omtale og der er stor bevidsthed i befolkningen omkring vigtigheden af bier som bestøvere. Men vi ser lige nu en tendens af meget engagerede biodiversitet organisationer og forskere, som betragter honningbier som konkurrenter til de vilde bier i forhold til adgangen af føderessourcer. De kører hårdt på med tvivlsom populær dokumentation og skaber mistillid til honningbieren. Således at der nu i nogle samfundsgupper findes en negativ holdning til "husdyret" honningbieren, som bliver sammenlignet med produktion af svin. Og ikke som en naturlig del af naturen. Det er en meget følelsesladet diskussion og det er bestemt en udfordring, vi skal have styr på i de kommende år, så vi ikke får områder i det danske landskab, hvor honningbier faktisk er uønsket. Jeg har en fornemmelse af, at denne diskussion er mere afbalanceret i Sverige. Dialog og atter dialog må være nøgleordene.

KOLLAPS PÅ DET DANSKE HONNINGMARKED

Det danske honningmarked har andre udfordringer. Hvis man afsætter honning direkte, altså som producent sælger til slutforbrugeren eller direkte til købmænd eller gærdbutikker, så er prisen fin og stabil. For 450 gram honning ligger prisen vel ca. på 35-50 danske kroner. Derimod, når

man sælger på stor emballage, er det nødvendigt at bruge ordene: "Store udfordringer". Faktisk er situationen lige nu kritisk og en trussel for dansk erhvervsbiavl. Hvad skyldes det? Det kræver et tilbageblik, hvor det danske honningmarked desværre igennem årene har udviklet sig på en uheldig måde. I 80'erne havde Danmark mange både små og store honningcentraler, som dækkede det danske marked. Der var en naturlig konkurrence. I dag har vi basalt set kun har én honningopkøber/central. Denne honningopkøber har fokus på opkøb af billig udenlandsk honning, forfine det og sælge det i danske fødevarerbutikker. De er også stærke på f.eks. det svenske marked.

Det danske supermarked markedet er derfor i dag primært fokuseret på salget af hovedsageligt er udenlandsk honning. Dansk honning spiller en mindre og mindre rolle. Da der i en årrække var middelmådige danske honninghøste, betød det at prisen på dansk honning gik op i en for biavlens god pris. Prisen steg og steg. Det var jo yderst interessant for biavlerne.

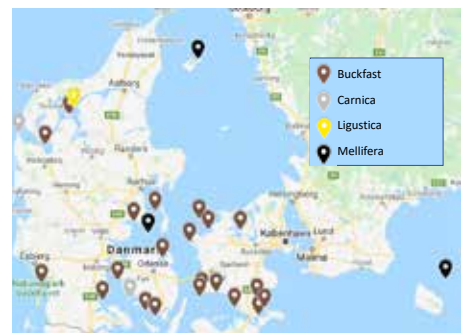
I 2019 blev der lavet prisaftaler ud fra igen en forventet lav honninghøst. Her viste det sig så at der faktisk var mere honning på lager hos biavlerne end forventet. Den høje pris til producenterne, smittede af på salgsprisen i de danske butikker. Og salget af dansk honning faldt betydeligt. Grossisten havde pludselig et lager til flere år og stoppede mere

eller mindre med opkøb af honning. Der blev ikke gjort noget ekstra fra grossisten side, for at øge salget af dansk honning. Lige nu mens disse linjer skrives, er der danske biavlere, der har solgt sidste år honninghøst for 15 danske kroner pr. kg til eksport. Dette er laveste pris i mands minde. Denne historie er meget længere og meget mere kompleks. Blev biavlerne for grådige? Signalerede man med vilje lav honninghøst, trods normal honninghøst? Blev honningprisen i butikkerne bevidst presset op til et prisleje, så kunderne i stedet skulle vælge at købe udenlandsk honning? Har grossisten egentlig ingen interesse i at støtte dansk biavl med fair priser? Er fortjenesten på udenlandsk honning for god? Har danske biavlere shitstormet grossisten på de sociale medier i en sådan grad, at de har savet deres egen gren over? Dette er kompleks og jeg har prøvet ikke at drage nogle konklusioner, men kaste forklaringsmodeller op. Sikkert er det, at hvis det danske honningmarked ikke retter sig og der ikke kommer nytænkning, så må man på det internationale marked og arbejde med verdensmarkedspriser. Danske biavlere må i fremtiden finde nye måder at afsætte deres honning. Som biavler skal man konsolidere ens forretning og sikre sig, at man har flere grene i ens virksomhed, som kan sikre indtægt

Et af de største gennembrud i dansk biavl var oprettelsen af beskyttede parringsstationer via Lov om Biavl. Her tillades kun bestemte biracer og den dronningelinje, som foreskrives af parringsstationens forstander. Parringsstationerne er godkendt af staten for 5 år ad gangen. Der findes i øjeblikket 28 godkendte parringsstationer. Dertil kommer private parringsstationer på isolerede områder.

→ i dårlige år for honningsalg. Dette er en kæmpe udfordring. Danmarks Biavlerforening har lavet en Honning Task Force, som skal igangsætte initiativer og aktiviteter, som sikrer, at danskerne har en høj bevidsthed om kvaliteten af dansk honning og viden om, at man ved at købe af dansk honning, indirekte hjælper bestøvningen af dansk landbrug og natur.

DANSK DRONNINGAVL EN SUCCESSTORIE

Dansk dronningavl har gennemgået en spændende udvikling og organisering igennem årene. I Danmark har vi Dronningavlerforeningen af 1921. Som navnet siger blev den dannet i 1921, og fortæller erkendelsen af vigtigheden af dronningen som omdrejningspunktet i en bifamilie. Det store gennembrud kom i 70'erne og 80'erne hvor man via en nye lov "Lov om Biavl" fik lov til at registrere og sikre områder som renparringsområder. Dette var for at sikre, at dronningavlerne kunne avle højt ydende dronninger, som kunne give højt ydende bifamilier, der kunne sikre bestøvning af landbrug og natur.

Danmark er perfekt til renparringsstationer, med næste 7000 km kystlinje og mange små øer, som er forholdsvis nemme at komme frem til. Organisering af disse ø-parringstationer løftede dansk biavl betydeligt. Det enkelte medlem af dronningavlerforeningen fik adgang til en udvalgt ø

og kunne her lave egne ø-parrede dronninger. Dette er en af de vigtigste begivenheder i dansk biavl – organisering af kontrolleret parring af dronninger. Der findes omkring 28 officielle statsgodkendte parringsstationer.

BIRACER

Der har igennem tiderne været forskellige holdninger til biracer i Danmark. Dette skyldes grupper af meget aktive biavlere, som med næb og klør har forfægtet deres egne ideer og synspunkter. Den brune bi er den oprindelige bi i Danmark. I 30'erne og 40'erne var det importen af gule bier fra Italien som dominerede. Senere i 70'erne var Carnica bier meget populære. I en periode var der store importører fra f.eks. Hawaii. I 80'erne kom det store buckfast indtog med afsæt i Broder Adams ideer. I dag må vi sige, at vi i Danmark har alle typer af biracer, men kombinationsbier buckfast er klart dominerende. Danmark er et buckfast land. Efter Broder Adams død og buckfast Abbey stoppede med biavl, var der en periode, hvor man prøvede at bruge navnet kombinationsbier, for at vise at man ikke længere var eller havde brug for at være knyttet op til klosteret i England. Men efter nogle år, er det igen ordet buckfast, der bruges, selv om det ville være mere korrekt at sige dansk kombinations bi. Det lyder bare ikke så godt!

Danmark er et foreningsland. Og indenfor biavl har man igennem årene været dygtige til at

organisere dronningavlen, f.eks. buckfast gennem "den danske buckfastavlerring" og på samme måde er der foreninger for de andre biracer. Man kører i dag meget strikse avlskriterier med udvælgelse af serier, hvor man mindst skal lave 30 søskendedronninger, før man kan kalde det en linje. Dette giver et godt grundlag for udvælgelse af de bedste dronninger og et godt genetisk grundlag.

KALKYNGEL

Man har indenfor dronningavlen også gjort dyrekøbt erfaringer. F.eks. fik de danske buckfast-avlere i 80'erne noget rigtig godt svensk avlsmateriale, som gav nogle fantastiske bier, med højt udbytte. Man havde godt noteret sig, at man ind imellem så lidt kalkyngel i disse familier. Men når nu en "kalkyngel" bifamilie kunne give høje udbytter, så valgte man i disse år at lukke det ene øje for denne recessive egenskab, som oftest først kom frem i de kolde fugtige forårsmåneder, hvor bierne var udsat for stress. Når stressfaktorerne ikke var til stede, så man ingen kalkyngel. Det betød, at vi i start 90'erne havde nogle ganske alvorlige år med kalkyngel. Lærepengene var, at avl drejer sig om konsekvens i udvælgelsen. Man springer ikke over, hvor gæret er lavest. Alle disse linjer blev i disse år kasseret og mange startede helt forfra. Dette er en dybtliggende erkendelse i dansk dronningavl.

Raps er en vigtig trækleplante i Danmark. I 1985 var der ca. 200.000 hektar sommerraps. Perfekt afgrøde. I dag er der næsten ikke mere, men i stedet er der ca. 180.000 ha vinterraps, som blomster tidligere og tidligere hvert år. Over 60% af Danmarks areal er landbrugsjord, mens det i Sverige er mindre end 10%.

RAPS PERIODEN

Andre erkendelser kom til. I 80'erne var det danske landbrug og landskab egentlig godt for honningbier. Store vinterrapsmarker i foråret til at bygger bifamilierne op med og bagefter var op til 10% af det danske landbrugsareal dækket med sommerraps. Der var ikke fødemangel i de år. Derfor var der maksimalt fokus på biernes adfærd. Det var sværmming! Målet var at udvikle sværmmtræge bier, så det ikke skulle bruges tid på sværmmkontrol. Hvilket lykkedes. Man fik også erkendelsen af, at aggressive bier satte arbejdshastigheden ned. Så i denne periode ville man lave, det man kunne kalde "badebukse-bier". Hvor man ikke behøvede at tage bidragt og handsker på. Man kunne arbejde hurtigt med bierne.

Bierne skulle også være tavlefaste og blive siddende på tavlerne, når bistadet blev åbnet og tavlerne taget op. Også dette avlsarbejde lykkedes, så bierne blev siddende på voksen og ikke på bærelisterne eller der hvor biavlaren skulle sætte sine fingre.

Endelig var der fokus på honningproduktion, hvor der blev nået høje udbytter. Det var en fantastisk bi i denne periode.

I slut 80'erne ændrede EU sine tilskudsordninger,

således danske landmænd stoppede med at producere sommerrapsen. Næsten fra det ene år til det næste forsvandt den gule farve fra det danske sommerlandskab. Men vores bier var avlet til den gamle type landskab. Bierne fik her perioder med trækestop og fødemangel. Dette var klart en stressfaktor.

ONDARTET BIPEST

I de år så vi en stigning i antallet af bifamilier med ondartet bipest. Danmark har en forhistorie med stor udbredelse af ondartet bipest i 50'erne. Mange grunde hertil og en anden historie! Antallet faldt drastisk og holdt sig på et lavt niveau i 80'erne, men begyndte så at stige. Faktisk bekymrede. Erkendelsen var, at nogle af de buckfastlinier som blev produceret i denne periode var fanstatiske bier, men modtagelige for ondartet bipest. Det var en meget dramatisk periode med spændende diskussioner og beskyldninger, inden man kom frem til denne erkendelse. Danmarks Biavlforening igangsatte, sammen med dronningavlerne og forskerne, på dette tidspunkt et forholdsvis simpelt projekt, nemlig en organiseret udrensningstest af potentielle avlsdronninger. Denne test fandt sted hvert år midt i maj. For at sikre kvaliteten af denne test kom der en konsulent

fra biavlforeningen på besøg og kontrollerede udrensningseffektiviteten. Mange har sagt, kunne dronningavlerne ikke bare selv lave testen? Der er i dag enighed om, at kontrollen er vigtig, da man sikrer, at ingen springer over eller snyder. I Danmark har vi en ensartet udrensningstest via frysetestmetoden, som gennemføres på de samme dage hvert år. Denne test er gennemført hvert år siden 1990 og er afgørende for, at danske bier har en høj udrensningsevne og at antallet af bipesttilfælde er faldet til et lavt acceptabelt niveau igen.

NOSEMA

Nosema blev i 80'erne helt klart betragtet som den største økonomiske skadevolder i dansk biavl. Man kan sige at i start 90'erne, når man fik lavet en noseamatest i en bifamilie, så fandt man nosemaspore i næsten 80% af bifamilierne. Yderst uheldigt. Igen findes en fantastisk løsning. Problemet i biavl er, at man for at lave avlsarbejde skal kunne udtage prøver nemt, og hurtigt få et svar. Desuden er omkostningen vigtig. En af vores førende biavlere på denne tid, var forstander på en skole for unge mennesker der ikke var kommet i gang med en uddannelse og tænkte, at måske kunne man lave en simple analyse for nosema via disse elever. Ene og alene på grund af denne

Dansk dronningavl har igennem de sidste 30 år gennemgået en spændende udvikling og organisering. Hans Røyd fra Ringkøbing var en af pionererne og drivkræfterne. Hans klassiske buckfast skrift "Krydsnings- og kombinationsavl med honningbier" kan købes på www.bishoppen.dk. Hans Røyd var en af mange drivkræfter og spændende personligheder, som drev dansk buckfastavl.

Avlsmøde på carnica paringstationen Helnæs hos dronningavlner Ander Peter Blæsild. Der diskuteres grundigt og intens. Der laves fælles bedømmelse på adfærdskarakterene såsom sværmning, temperament og tavlefasthed.

→ forstanders initiativ, har man i første uge af april hvert år siden 1990 udtaget nosemaprøver og fået svar-resultatet forholdsvis hurtigt, så dette kunne bruges i dronningeavlrens udvælgelsesprogram i samme år. Kriteriet, lært fra kalkyngelperioden, var at alle potentielle dronninger, hvor man kunne konstatere nosemaspore i, blev valgt fra i avlsprogrammet. Dette har ikke altid været lige sjovt for nogle af vores dronningeavlere. Men dronningavl betyder konsekvent udvælgelse. I dag er vi nået til et meget acceptabelt niveau. I 2019 var der kun nosema i mindre end 10 % af de testede dronninger. Der er senere hen lavet en international undersøgelse af danske dronninger i forhold til andre udenlandske dronninger og det viser sig at nosema har svært ved at spirer i tarmen på de danske bier (Survival and immune response of drones of a Nosemosis tolerant honey bee strain towards *N. ceranae* infections (Qiang Huang et al. 2012)). Dette er måske det største avlsfremskridt, der er lavet i dansk dronningavl. Fra næste år overtager Danmarks Biavlerforenings minilaboratorie efter ønske fra det nuværende laboratorie disse analyser. Da dette avlsarbejde er for vigtigt til at miste.

VIGTIGHEDEN AF DRONNINGEN

Det er lykkedes at få især danske biavlere til at forstå vigtigheden af at have unge, avlede, yderige og bisygdomstolerante dronninger i deres bifamilier. Derfor er det danske dronninge forholdsvis stort, da der er stor efterspørgsel efter dronninger. I sommerperioden kan mange dronningeavlere levere dronninger fra dag til dag. Flere erhvervsbiavlere har store faste aftaler om at modtage store mængder dronninger. At skifte dronning hyppigt og investere penge i det er helt

normal dansk biavlpraksis. Dette giver et højt niveau for dansk biavl, især erhvervsbiavl.

TEST AF BRUGSDRONNINGER

Danmarks Biavlerforening har igennem næsten 30 år lavet en årlig test af de dronninger der sættes til salg. Vi kalder det "Test af Brugsdronninger". Det er friparrede dronninger. Dronningeavlnerne sender hvert år 10 friparrede dronninger til test, som fordeles til vores dygtige testbigårdsværter, som driver deres biavl på normal vis, men også laver de samme test dronningeavlnerne laver. Men nu er det en test hos forbrugeren. Hvert år laves en rapport, hvor alle resultater gøres op og man kan se, hvem der laver de bedste dronninger. Der er forskellige egenskaber, man kan have fokus på, måske søger man efter meget fredelige bier. Eller måske synes man, at i år skal man have bier, der har størst sygdomstolerance, osv. Der laves også en 5 års opgørelse, således man kan se, hvor stabile de deltagende dronningeavlere er. Danmarks Biavlerforening anbefaler offentligt, at danske biavlere køber disse dronninger for at sikre høj kvalitet af den danske dronningeproduktion. Vi opfordrer til at købe hos de dronningeavlnerne, der er seriøse og tør lade sig teste. Dronningeavlnerne får evalueret sig selv og tager stilling til, hvor der i fremtiden skal sætte nyt fokus. Rapporten offentliggøres i vores tidsskrift og udsendes til alle vores medlemmer. Rapporten kan downloades på www.biavl.dk/medlemmer/videnbank/dronningeavl/testresultat og er spændende læsning.

VARROA

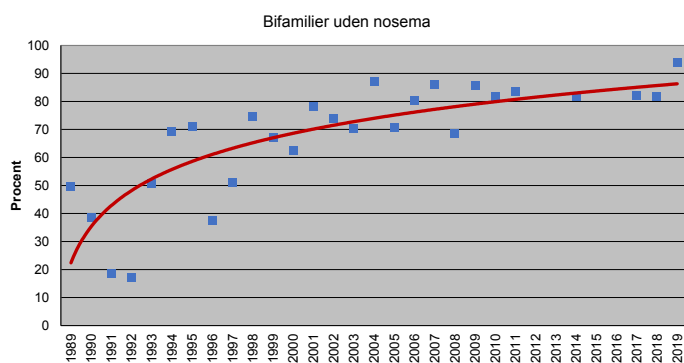
Varroa er et spændende tema og klart en stor udfordring i moderne biavl. Her tænker vi alle, hvornår kommer honningbier, der er tolerante

eller ligefrem har resistens. I Danmark har vi gode bekæmpelsesstrategier og metoder. Men varroatolerance er også nødt til at være et avlskriterie. Blandt de danske avlere er man enige om, hvor vanskeligt og lange udsigter varroatolerance har. Vi tror ikke på resistens, men tror på, at vi kan udvikle en bi, der bedre tåler varroa og kræver færre behandlinger. Vi har været afventede og set på alle de meget store og omkostningsfulde avlsprojekter, som har været udført på international plan. Oftest fra et videnskabelig vinkel. Vi er meget positive over for disse projekter, men må sige, at i en stor dronningavl er det ikke muligt at investere så mange penge og tid. Projekterne virker lovende, men har egentligt ikke givet noget gennembrud! Så det der diskuteres på nuværende tidspunkt, er hvordan kan man bevæge sig imod en tolerance, med "Keep It Simple" metoder. Udrensningstest og nosematest laves allerede og er vigtige parametre. I øjeblikket avles på de avlsfamilier, der har lavest midetryk og lavest tilvækst af varroa. Der ses også på virus, især deform vinge virus. Med bare disse simple tiltag vurderes det, at vi bevæger os i den rigtige retning. Men der er stadig meget udviklingsarbejde. Men, nej, investering i f.eks. SMR eller VSH test vurderer vi for at være for stor i forhold til opnåede resultater. Der kommer til at ske meget omkring dette emne i de kommende år, og vi er helt overbeviste om, at der vil komme betydende fremskridt.

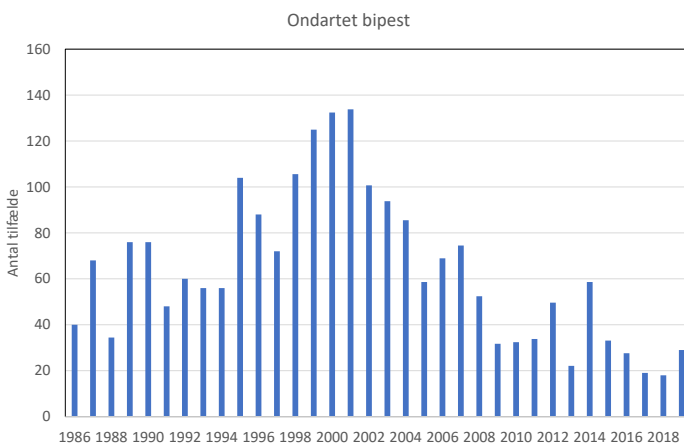
Dansk dronningavl er omdrejningspunktet i moderne dansk biavl og erhvervsbiavl. ●

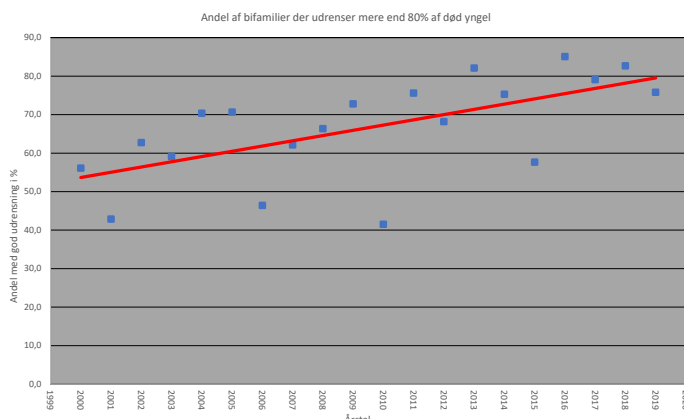
Den fælles test for hygiejnisk adfærd (udrensningstest) via frysetestmetoden bliver udført hvert år i midt maj. Testen udføres i fællesskab mellem dronningavler og Danmarks Biavlerforening. Testen kontrolleres af en konsulent. Dette sikrer en ensartet test. Her ses gode udrensningstest hos formanden for den danske dronningavlerforening Sven Sejr og dronningavler Peter Stougaard. Den danske bistamme har i dag en god udrensningsevne.

Avlen imod nosema er et stort gennembrud i dronningavlen. Første uge af april udtages 60 bier, som analyseres for angrebsgraden af nosema. Potentielle avlsdronninger med nosema fravælges. Fra 2021 overtager Danmarks Biavlerforening nosemaanalysen efter ønske fra www.nosemaan.dk. Undersøgelser af typen af nosema viser, at Danmark primært har nosema cerana.

Antal tilfælde af ordnetet bipest siden 1986. Op igennem 90'erne var stigningen bekymrende og der skulle laves tiltag for at stoppe denne udvikling. Og derfor i gang satte man fokus på at øge sygdomstolerancen hos danske bier. Det skete ved at igangsætte Sygdomstolerance projektet med test af biernes hygiejniske adfærd. Se også graf for udrensningstest. Stigningerne i især 2014 og 2019 skyldes enkelt områder og biavlere, som har fået større udbrud.

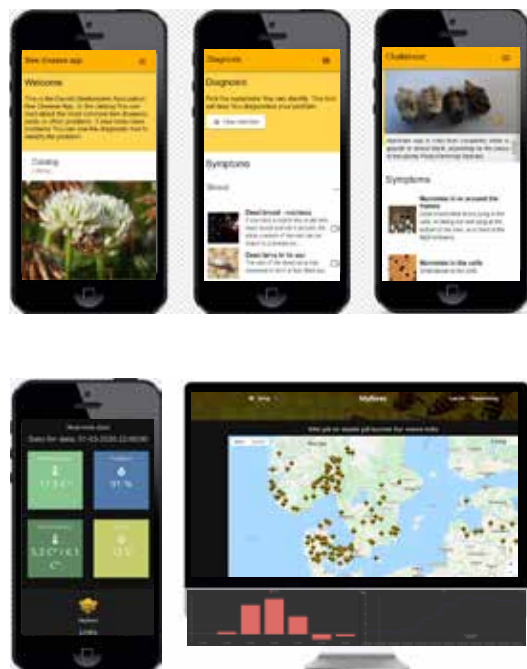

Danske dronningavlere kan hvert år tilmelde sig det såkaldte sygdomstoleranceprojekt hos Danmarks Biavlerforening. Testen er gennemført siden 2000. Der anvendes frysetestmetoden. Testen gennemføres i midt maj og kontrolleres af en konsulent. Dette sikrer en ensartet test. Danske avlsfamilier er i dag så gode i udrensning efter 48 timer, at mange avlere bedømmer udrensningen allerede efter 24 timer.

Hvert år udgives resultaterne af "Sygdomstoleranceprojektet" og "Test af Brugsdronninger". Rapporten kan downloades på:

www.biavl.dk/medlemmer/videnbank/dronningeavl/testresultat

Online biavl

Danmarks Biavlerforening har flyttet biavl ind i mobiltelefonen med 3 hjælperedskaber.

Text: Flemming Vejsnæ

www.stadekort.dk – www.skötselkort.se

Hivelog – keep it simple, biavlerens stadekorts-program, et program lavet af biavlere til biavlere. Programmet hjælper dig, og gør din biavl mere overskuelig. Ved at bruge dette program, vil du altid have dine stadekort lige ved hånden. Du kan nemt og hurtigt skabe et overblik, programmet hjælper dig med at have godt overblik over dine dronninger, hvordan de præsterer osv. Det sikrer en bedre kvalitet i din biavl, en bedre planlægning og opsamling af erfaringer. Programmet virker på Smartphones, tablets og computer. Du kan bruge det offline i din bigård.

Programmet er gratis at bruge. Prøv programmet af, registrer dig nu.

Vi har oversat programmet i samarbejde med Hanne Uddling og Preben Kristiansen i samarbejde med Sveriges Riksförbundet. Vi udvikler stadig på programmet og der kommer hele tiden nye forbedringer til.

www.bisygdom.dk – www.beedisease.dk

Et bisygdomsprogram, til hurtig genkendelse af bisygdomme i bigården. Dette er et program, hvor du hurtigt kan slå op og sammenligne billeder af evt. sygdomme. Der er 2 indgangsvinkler til programmet. Et katalog som viser alle sygdomme og parasitter, samt andre problemer i et bistade. Der er også en sygdomsnøgle, hvor du bliver stillet forskellige spørgsmål, og efterhånden som du svarer, bliver du præsenteret for forslag til hvilken sygdom dette kan være. Bemærk at ved anmeldelsespligtige sygdomme skal du kontakte din lokale inspektør for nærmere undersøgelse.

Honningmeteret – www.mybeez.buzz

Biavlens vejrudsigt. Hvor meget nektar kommer ind, hvor stort er foderforbruget. Mybeez.buzz har en række elektroniske stadevægte fordelt i Danmark, Norge, Sverige og endda Estland og Letland. Mybeez indsamler dagligt vægtændringer i en række elektroniske stadevægte, som er placeret under bistader. De fleste vægte opsamler vægtændringer, nedbør, temperatur udenfor og inden i bistadet, samt luftfugtighed. En række svenske vægte er opkoblet til systemet. Vi må fra dansk side sige at vi ikke har overblik over hvor godt disse vægte passes, men vi kan se at mange faktisk sender. Det er et godt system til at følge med i udviklingen af trækforhold og hvordan bifamilierne udvikler sig. Desuden kan man se når bierne stopper med at yngel, samt sammenligne fra år til år hvornår trækstart starter og slutter. ●

MEDLEMSENKÄT

Vad har du för inriktning på din biodling?

SUSANNE SWANSTON-KURTSON
Saxhagen gård
– Honung.

PER THUNMAN
Nacka
– Jag har åtta samhällen så jag är inte yrkesbiodlare. Jag vill bevara de nordiska bina men har carnica. Inriktningen är snälla bin.

NICLAS JOHANSSON
Västervik
– Honung. Jag har 20 samhällen och tänkte växa men har inte kommit så långt.

HAYAT LASSE EKBLOM OCH TORBJÖRN EKBLOM
Sörmlandshonung
– Honung. Jag burkar till konsument men har också pollen och propolis som i dagsläget ger bra pris. Jag producerar också vax och säljer avläggare. Tidigare var jag återförsäljare av biretskap men inte nu. Jag har drottningodling också.

Telefontider:
Mån-Fre: 8-14:30
Frukoststängt: 10-10:30
Lunchstängt: 13-13:30

Av Biodlare För Biodlare

www.lpsbiodling.se

Nybörjarpaket skydd jacka eller heldräkt
Våra populära nybörjarpaket med antingen jacka eller heldräkt är perfekt för dig som ska gå en kurs i eller tänkt börja med biodling.

LP:s Biodling AB

Semesterstängt 2020

Vi kommer att ha semesterstängt i butiken v. 29, 30 & 31.
(Postorder kommer dock delvis att skickas under v. 29 & 31)

Lördagsöppet 2020 inställt

Lördagsöppet är inställt i år p.g.a. COVID-19. Vi erbjuder att hämta er beställning på lördagar istället. Mer info på hemsidan.

Butikens Öppettider:
Mån-Fre: 9-16
Lördag: Inställt 2020
Frukoststängt: 10-10:30
Lunchstängt: 13-13:30

Vi erbjuder glasburkar i ett brett utbud till bra priser

Glasburkar till honung, sylt, marmelader eller inläggningar

Skaffa din bifor hos oss!

Bifor i palltank eller hink!

Se samtliga priser på www.lpsbiodling.se

@lpsbiodling

Det självklara valet för biodlare i Sverige
• Service • Kvalitet • Kunskap • Omtanke

@lpsbiodling

Mycket i vårt samhälle går långsammare nu på grund av Corona och så även inom EU

LRFs Brysselkontor kallar till regelbundna EU-samordningsmöten. Dessa har varit via nätet redan före Corona och fungerar bra. Vi brukar vara ca 20 personer och syftet är att de olika näringsgrenarna skall dela med sig av vad man jobbar med på EU-nivå samt att LRF delar med sig av information kring vad som händer just nu centralt inom EU för de gröna näringarna.

Text: Mats Olofsson

Arbetet med Green deal som lanserades stort i slutet på 2019 där Farm to Fork strategin ingår är försenat. Förhandlingarna om Brexit går också långsamt där Storbritannien enligt uppgift inte har presenterat mycket nytt. En viss frustration råder inom EUs förhandlingsdelegation på grund av detta. Risker ökar för ett avtalslöst utträde ur EU för Storbritannien när övergångsperioden är slut den sista december 2020.

Precis som i Sverige har många EU-länder problem att få arbetskraft för årets skörd eftersom migrantarbetare har svårt att förflytta sig. Eftersom flera länder är helt nedstängda uppstår problem med att bli av med tex potatis eftersom konsumtionen av pommes frites har gått ner med stängda restauranger. Samma sak med malten till öl eller mjölk till stängda skolor. Minskad konsumtion av etanol som fordonbränsle påverkar oljeväxtodlingen. Det kan alltså uppstå ett överskott på marknaden av vissa jordbruksprodukter som kan leda till prispress vilket givetvis kan påverka också Sverige i förlängningen.

När dammet har lagt sig efter den här krisen kanske vi kan få ett uppsving för äkta, svenska och för den delen europeiska produkter. Att intresset för billiga importvaror med oklar kvalitet från långt borta minskar. Vad gäller honung förstår ni säkert vad jag tänker på. Men som alltid kommer det att handla om vad konsumenten vill ha och är villig att betala för. Använd den här tiden till att vässa argumenten för att flytta fram positionerna för svensk honung!" ●

- Allt för biodling -
Från nybörjare till yrkesbiodlare
Välkomna till vår butik i Skåne!

Vi köper din honung & ditt vax!
AB Lindhagens Bigårdar, Norra Grönby, Anderslöv
Hemsida: www.lindhagen.se Telefon: 0410-280 95

Vi sätter press på myndigheter och konsumenter

Nu surrar det upprört hos biodlarna. Pressmeddelanden från branschföreningar har gått ut under våren, både till konsumenter och myndigheter. I de flesta fall handlar det om fuskhonung och pollinerarnas värde.

Text: Moniqa Swälas

Svenskt Sigill konstaterade i april att honung är ett av de mest förfälskade livsmedlen i världen. Bedragarna tjänar stora pengar. Ungefär hälften av den honung vi konsumerar i Sverige importeras. Myndigheternas kontroller räcker inte för att stoppa fusk. Svenskt Sigill vill att Livsmedelsverket ska ta en mer aktiv roll.

Så sent som i fjol avslöjades ett omfattande bedrägeri med 20 ton asiatisk honung som såldes som svensk. Svenskt Sigill kräver utbildning, kontroll och kravställan. Svenskt Sigill vill också att handeln tar sin del av ansvaret och kräver oberoende certifiering.

Låt det vara ett absolut krav den 1 januari 2021 skriver Helena Ring Johansson, ordförande Biodlingsföretagarna, Anita Falkenck, vd KRAV och Britt Rahm, vd Sigill Kvalitetssystem

I april gick också Biodlingsföretagarna med Thomas Dahl i spetsen samman med Lotta Folkesson, LRF, och varnade för att om inget görs åt marknads-situationen kommer de europeiska biodlarna inte kunna fortsätta. Tio miljoner kupor i Europa är hotade och därmed det europeiska jordbruket och mångfalden.

EU-böndernas samarbetsorganisation, Copa-Cogeca, begär en handlingsplan från EU:s kommissionär för jordbruk och landsbygdsutveckling. Kravet är att honungen ska ursprungsmärkas och vara spårbar. ●

Ny lag om märkning i Frankrike

Torsdag kväll 28:e maj 2020 röstade de franska parlamentsledamöterna en lag för mer öppenhet i jordbruksprodukterna. Honung är en av dem. Den 20 januari 2021 är det obligatoriskt i Frankrike att sätta alla ländernas namn på en blandad honung (i ordningsföljd)!

Apimondia tar ställning mot honugsfusk

Deras officiella ståndpunkt när det gäller honungens renhet, äkthet, produktions-sätt, tillgängliga rekommenderade metoder för att upptäcka och förebygga honungsbedrägerier finns att ladda ned på BF:s hemsida. Detta uttalande syftar till att vara en pålitlig källa för myndigheter, handlare, stormarknader, detaljister, tillverkare, konsumenter och andra intressenter i honungskedjan. Håll dig uppdaterad om nya testutvecklingar angående honungens renhet och äkthet.

Svenskt Sigill

Uppmaning till handeln: Stoppa honugsfusk!

Anita Falkenck, vd på KRAV, Britt Rahm, vd Sigill Kvalitetssystem och Helena Ring-Johansson, ordförande Biodlingsföretagarna

Honung är ett av de mest förfälskade livsmedlen i världen vilket bedragare kan tjäna grova pengar på. Straffet för livsmedelsbedrägeri har skärpts i Sverige. Nu kan man få längre men honugsfusk fortsätter. Ni i handeln behöver agera för att stoppa honugsfusk.

Ungefär hälften av den honung som vi konsumerar i Sverige importeras. Under 2018 importerade Sverige honung till ett värde av 24,5 miljoner dollar, motsvarande cirka 221 miljoner kronor. Enligt uppgift är det i honung importerad från länder utanför EU som det mesta fusk sker. Importhoningen kontrolleras av importörer som kan vara grossister, stora livsmedelskedjor och ibland även biodlare. Importörerna står i sin tur under kommunernas tillsyn, medan länsstyrelserna kontrollerar den svenska biodlingen.

Men myndigheternas honungskontroller är generellt mycket sparsamma. Branschorganisationen Biodlingsföretagarna har länge kämpat för ett Livsmedelsverket, som ansvarar för det svenska kontrollprogrammet utifrån EU:s regler, ska ta en mer aktiv roll i kontrollerna av honung.

Även om analysmetoderna förfinas, är det lätt att fuska med honung. Fusk sker ofta genom att honungen drygas ut med socker, eller säljs dyrt med falskt ursprung. Det har hänt att det som uppgetts vara honung i själva verket var färgad sirap.

Inte ens honungen på butikshyllan kan man vara säker på, även om den uppges vara av svenskt ursprung. I fjol avslöjades ett omfattande bedrägeri då 20 ton asiatisk honung hade sålts in i Sverige som svensk.

Det finns tre metoder som tillsammans på ett mycket effektivt sätt kan stoppa fusk:

- Utbildning
- Kontroll
- Kravställan

Utbildning av biodlare har pågått och pågår på en mycket kvalificerad nivå på initiativ av branschen. På senaste Biodlingskonferensen i Sunne i slutet av februari delades gesällbrev ut till dussinet nya, kompetenta, utbildade biodlare. Valutbildade företagare som vill arbeta på en marknad utan snedvidden konkurrens.

Kontroll görs genom de tredjepartscertifieringar som finns och som är ackrediterade av Swedac. I dagsläget är det Krav och Sigill Kvalitetssystem som står för certifiering av biodling.

Kravställan saknas idag. Vi önskar och vill att handeln nu tar sin del av ansvaret. Kräv certifierad honung! Oberoende av var honungen kommer ifrån, kräv en oberoende certifiering som minst omfattar livsmedels säkerhet och miljö. Låt det vara ett absolut krav från den 1 januari 2021.

Helena Ring-Johansson, ordförande Biodlingsföretagarna
Anita Falkenck, vd KRAV
Britt Rahm, vd Sigill Kvalitetssystem

Pressmeddelande

20200420

Europas lantbrukare och biodlare i gemensam aktion mot fuskhonung

Nu begär EU-böndernas samarbetsorganisation, Copa-Cogeca, en handlingsplan från EU:s kommissionär för jordbruk och landsbygdsutveckling. Kraven är att honungen ska ha obligatorisk ursprungsmärkning för blandad honung på EU-nivå, honungen ska kunna spåras och EU måste se till att honung som importeras från tredjeländer uppfyller EU:s definition av honung. Copa-Cogeca kräver också ett referenslaboratorium i Europa för honung och ett observationscenter för honungsmarknader.

I flera år har Biodlingsföretagarna och LRF krävt åtgärder för att få stopp på fusk med honung. Flera länder i Europa ser sjunkande priser och lagren blir allt större. Anledningen är den ohållbara konkurrensen för europeisk honung i förhållande till den produkt från tredje land som säljs under namnet honung. Först och främst är det Kina och Ukraina som säljer sockersirap under benämningen honung. Den importerade honungen säljs för 1,29 euro per kilo medan europeisk honung ligger på en produktionskostnad på 3,90 euro per kilo. Om inget görs åt marknadsituationen nu kommer de europeiska biodlarna inte kunna fortsätta. Tio miljoner bikupor i hela EU är hotade och därmed europeiskt jordbruk och biologisk mångfald. Det är alltså bråttom!

Int. Copa-Cogeca brev till EU-kommissionären

Thomas Dahl
Ledamot, Biodlingsföretagarna

Lotta Folkesson
Lantbrukarnas

Riksförbund, ordförande Lokalt mat och dryck

Vill du veta mera? Kontakta Biodlingsföretagarnas Thomas Dahl, thomas.dahl@biodlingsforetagarna.se, tel nr 0704-45 24 28

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Göran Sundström
– omåttligt stolt över
sitt nyinköp, en illgrön
eldriven lastmaskin.

Biodling med KRAV på hållbarhet

Görans Sundströms företag, Uplands honung, är Sveriges största KRAV-märkta biodling. Certifieringen ställer en hel del krav men har sina fördelar. Gadden besökte Göran på gården i Vänge för att få veta mer.

Text och foto: Moniqa Swålas

Inte en bikupa syns till på gården i Uppländska Vänge. Men att här bor en biodlare av stora mått syns på alla yngellådor, skattlådor, bottnar, tak och spärrgaller som fyller varenda utrymme i den stora ladugårdsbyggnaden.

Göran visar runt på gården. Här har han haft biproduktion i 20 år. Just nu är det bråda dagar eftersom säsongen precis har startat. Ja, inte för Göran då. Han har fullt upp hela året runt.

– Honung är folkmedicin. Försäljningen brukar öka i förkylningstider men nu har försäljningen fördubblats och det är svårt att hinna med. Vi kan

tappa 3.000 burkar om dagen men vi gör det inte varje dag, berättar Göran.

Göran är i grunden lågstadielärare. 1984 köpte han sin första bikupa.

– Jag ville pollinera trädgården, säger han med plirande ögon.

1989 startade han firma och sakta men säkert lämnade han skolgården för bigården.

Uplands honung har ungefär 1.000 kupor runt om i Uppland, de allra flesta placerade inom en radie av fem mil från Vänge.

Göran visar in i det nybyggda honungshuset. I personalrummet sitter Henrik Johansson och Samuel Wolff och sorterar papper.

– Vi dokumenterar allt som görs i kuporna. Vi hinner med ungefär 50–60 kupor på en dag, berättar Samuel. Just nu handlar det mest om den första drönarutskärningen.

ETT FAMILJEFÖRETAG MED ANSTÄLLDA

Emelie Woldken ansluter. Hon är agronom från Schweiz men jobbar åt Göran sedan åtta månader tillbaka. Göran har inte mindre än tio anställda. De flesta på heltid, någon enstaka på deltid och så en biodlare från Uruguay som är säsongsanställd. Men i år kan han inte komma.

Ytterligare en säsongsanställd kommer in i personalrummet. Det är Görans dotter Elin som ansvarar för drottningodlingen.

– Vi drar upp ungefär 500 drottningar varje säsong men bara för eget bruk, berättar hon.

Görans andra dotter, Emmy är veterinär med något så ovanligt som bikompetens. Hon gör bland annat analyser på amerikansk yngelröta till privatpersoner. I Uplands honung är det hon som står för bihälsan.

– Emmy är också mitt externminne och står för bokföringen, skojar Göran.

Vi går ut på gården igen. Tomas Östberg och Hakar Otman har redan börjat med dagens sysslor. Tomas är tekniker och hustomte och sköter om alla maskiner medan Hakar är allt i allo.

Under ett tak står lådorna i prydliga högar. Det är en blandning av trälådor och ESP.

– Det är varianter av Langstroth. Tyvärr är det inte enhetligt. Hade jag börjat om hade jag haft Farrar från början till slut, säger Göran. Det har gått mode i Dadant i yngelrummen och tyvärr byggde vi fast oss i det.

De större och tyngre lådorna är svårhanterliga och frestar på kroppen. Men som KRAV-odlare måste man ha hälften av kuporna i naturmaterial. Det har gjort att Göran tvingats byta ut ungefär 10.000 ramar från plast till trä.

– I Europa har man träkupor men vi måste anpassa oss efter klimatet och frigolitkupor passar vårt arktiska klimat bättre.

DET ÄR FULL FART PÅ GÅRDEN OCH ALLA SKA IVÄG TILL OLIKA BIGÅRDAR

Men först är det dags att fånga dem på bild.

– Jag vill bli fotad vid lastmaskinen, säger Göran. Han är omåttligt stolt över sitt nyinköp,

en illgrön eldriven lastmaskin.

På uppfarten till gården står en hel maskinpark men de allra flesta går på bensin eller diesel. Det är svårt att hitta arbetsmaskiner som är eldrivna. KRAV-certifieringen innebär att odlaren ska uppfylla vissa krav för att verksamheten ska vara hållbar. Det innebär bland annat att Göran har solceller men också att han har gått kurs i sparsam körning. Verksamheten ska vara så miljövänlig som möjligt.

FÖRETAGET BÖRJADE MED KRAV 2003

– Jag behöver inte hålla på med kemikalier i biodlingen. När varroa kom använde man Apistan men jag ville prova med drönarutskärning. Hela tanken med biodling är ju att det ska vara naturligt. Men kvalstret var en utmaning. Första åren hade jag stora förluster med cirka 30 procent men det har minskat. Nu använder jag oxalsyra på hösten och ser vi problem lägger vi till myrsyra under säsongen.

Göran berättar att övergången till KRAV var lite besvärlig. Bland annat var det svårt att hitta godkänt vax. Han sticker inte under stol med att det är både dyrare och krångligare med KRAV-odling än traditionell. Det är mer jobb med dokumentationer och inspektioner. All honung ska vara spårbar. Bara det att placera bigårdarna så de står vid obesprutade åkrar eller naturlig dag är arbetskrävande. Ett annat problem var att få vaxet godkänt.

– Men man har ett karensår på sig.

HONUNG MED KRAV

Uplands honung producerar 30 ton egen honung och 50 ton som köpts in från lokala biodlare. Försäljningen till grossister går genom Bimäster där Göran samarbetar med Mats Karlsson i Vånga.

– Vi säljer mest traditionell honung. Butikerna säljer ungefär två tredjedelar traditionell honung och en tredjedel KRAV-märkt. Det är ju dyrare att producera KRAV-märkt och vi säljer den i mindre förpackningar till högre pris. Men det är en konkurrensfördel med KRAV. Man har lättare att komma in hos grossisterna, säger Göran som fortfarande sitter nöjt uppflugen i sin illgröna lastmaskin.

Bokföringen väntar. Det har blivit dags att lämna gården i Holmbro i Vänge. Bokföringen suckar Göran lite över men annars verkar han nöjd med tillvaron trots alla krav som ställs på hans verksamhet.

– Jag tycker det är roligt och jag sysselsätter tio personer men egentligen är jag ju pensionär. ●

WEBINARIUM

Storytelling och praktiska tips i marknadsföring för biodlare

Biodlingsföretagarna bjuder in till en heldag om storytelling – vad är det och varför är det så viktigt? Sanna Ohlander, matkreatör och matkommunikatör håller en inspirationsföreläsning och vi kommer arbeta konkret med fiktiva case. Sanna fortsätter med "Sell & Tell", praktiska tips hur du når ut med din story.

Du får även en guide i marknadsföring – vad kan man själv göra med en liten budget, med konkreta tips.

Kursen genomförs som ett webinarium med endast deltagande på länk. Information och länk fås i samband med kallelsen.

Tid: Torsdag 25 juni 2020 kl. 8.30-17.00

Ingen deltagaravgift (kursen är finansierad genom NP-programmet)

Anmälan: Senast torsdag 18 juni 2020 via BF:s hemsida:
www.biodlingsforetagarna.se/pa_gang.html

Max antal deltagare: 25

För mer information kontakta
marie.backman@biodlingsforetagarna.se

F1 Buckfastdrottningar med garanti 460:-

Vårt avelsmaterial är testat och noga utvalt ur Lunds Biavelsklubbs välrenommerade program. Materialet har hög städdiver/utrensningsskärpa, ger fromma och väldigt produktiva samhällen med dokumenterat låg svärmvilja.

THN BISYSSLA
BIODLINGSFÖRETAGARE
THOMAS HENRIKSSON
KULLARYGGEN

Avläggare 6 ram LN 1680:-

Även andra drottningar med garanti såsom stationsparade drottningar, övervintrade drottningar, färdigtestade avelsdrottningar mm.

Jag har över 20 års egen erfarenhet av avel och försäljning av Buckfastdrottningar, odlare THN.

Beställningar genom mail till thn.bisyssla@gmail.com

www.THNBisyssla.se

Fem grundsmaker

Sött
Salt
Surt
Beskt
Umami/smakförstärkare

Utmaning vid honungsbedömning – fokusera på attributen bortom sötma

Honungsrings utbildning kvalitetsorientering jan 2019

Smaktest på distans

Det var väl inte riktigt samma stämning som på en vinprovning men honungstest via länk fungerade rätt bra. Nästan 100 personer hade skärmarna igång när Honungsringen körde igång sin heldagsutbildning den 24 april.

Text och foto: Moniqä Swälas

Temat för honungsprovningen var kvalitetsorientering genom sensorik. Viktoria Bassani förklarade vad det innebär.

– Sensorik är att på ett metodiskt sätt bedöma en substans. Sinnena är olika hos alla och alla har också olika referenser. Vi har fem sinnen och en nerv, förklarade hon samtidigt som hon avslöjade att de små honungsprover som deltagarna fått hemskickade innehöll tre defekta och två godkända prover.

Men locken på provburkarna skulle förbli stängda ett tag till. Viktoria fortsatte och berättade att de fem sinnena är syn, doft, smak, känsel och hörsel men att också trillingnerven har betydelse eftersom den förnimmer stickighet, brännande och irriterande känslor.

Aromprofiler är som fingeravtryck

Smaker och dofter går att analysera. Om det berättade Mathias Lundgren på e-Sense Sweden.

Det var en del ljudproblem men det framgick med tydlighet att här handlar det om avancerad kemi. Analyser kan vara bra som ett hjälpmedel när man vill göra en aromprofil för kvalitetssäkring till exempel. Bra att veta är att smaker förändras efter lagring

– Aromprofilerna mellan 500 svenska honungsprover visar sig vara ganska lika, berättade Mathias och visade diagram.

Hade varit intressant att se hur en kinesisk "honung" hade sett ut i jämförelse. För det går att se skillnad och i Sverige finns en referensdatabas för svensk honung. Nästa steg är att bygga upp en databas för den utländska honungen.

– Aromerna är som ett fingeravtryck, sa Mathias. Det finns fler företag som gör analyser påpekade Lotta Fabricius Kristiansen Apinordica. Honungsringen kan hjälpa till så att proverna kommer rätt. De kan också hjälpa till att tolka analyserna.

Certifiering ställer krav

Kiwa Sverige AB är ett av flera certifieringsbolag i Sverige. De certifierar lantbruk, livsmedel och biodling. Jonas Tannlund berättade att det finns tre olika certifieringar, EU, KRAV och Sigill. I Sverige är det bara sex biodlare som har EU-certifiering, 90 har KRAV och 40 Sigill.

– EU och KRAV är standard för ekologiskt odlade. KRAV är i stort sett lika som EU, sa Jonas.

För att få sin biodling certifierad måste inte bara kuporna vara "gröna", du ska använda grön el, ha gått kurs i sparsam körning, kunna avfallshantering

och vara kunnig i bihusesyn. Själva bikuporna måste vara till 50 procent av naturligt material. Jonas gav som exempel att lådorna kan vara av frigolit men då ska ramar, botten och tak vara i trä.

Sigills certifiering har ingenting med ekologisk att göra men även där finns ett antal punkter som ska uppfyllas, till exempel rutiner och journalföring.

Hur mycket en certifiering kostar beror på hur många bigårdar man har men kostar gör det.

Priser

• KRAV/EU-certifiering	4300-6700
• Licens till KRAV Från	500
• Sigill-certifiering	5000
• Licens till Sigill	800-2550

• Rabatter vid kombinerade revisioner

Avsmakning av proverna

Ensamma på våra kammare fick vi låta på locken till de små provburkarna och lukta, kontrollera färgen, texturen och smaken. Viktoria Bassani hade tidigare under dagen avslöjat att tre honungar var icke godkända och två godkända. Det krävs en hel del träning för att hitta alla nyanser men en honung stack ut rejält. I kommentatorsfältet skrev någon Laphroaig och visst var den rökig. Viktoria berättade att biodlaren använt rökpusten alldeles för flitigt. En annan honung var för vattnig och den tredje icke godkända hade jäst på grund av fel lagring.

Det är intressant att se att det går att fortsätta ha olika verksamheter trots Coronatider. Visst hade det varit trevligare att få träffas IRL (in real life) men kunskapsutbytet behöver inte dö ut för att vi ska hålla avstånd. ●

Om YH

Text: Sussanna Kivling

I februari 2016 började jag på Yrkeshögskolan för biodling i Höör och stormtrivdes direkt. Tänk att få fördjupa sig i biodling på heltid! Att dessutom göra det ihop med ett härligt gäng biodlare med olika erfarenheter av bin och företagande, i en vacker miljö där vi serverades god mat – underbart.

Mina minnen och erfarenheter av Yrkeshögskolan för biodling är från Höör och Stiftsgården Åkersberg där utbildningsträffarna ägde rum en gång per månad. Före 2011 fanns utbildningen i Garpenberg.

Vi var som sagt ett brokigt gäng med olika bakgrund och vi noterade det intressanta faktumet att könsfördelningen var så nära kvoterad som det bara gick och att gruppen bestod av människor i åldern 19–65 år från både Sverige och världen. Några hade lång erfarenhet av biodling, andra hade ännu aldrig öppnat ett samhälle. Några hade varit egenföretagare i många år och visste vad en kontoplan var, andra var lyckligt ovetande. Vilken utmaning för Bo-Göran och Pia!

Utbildningens upplägg på distans med LiA (LiA= lärande i arbete, praktik) på hemmaplan och uppgifter att göra mellan träffarna var utmärkt, även om det var mycket att ta in på en gång när vi möttes i Höör. Dock blandades teori, praktik och studiebesök även på träffarna i skolan på ett föredömligt sätt. Bigårdsarbetet hos Bo-Göran i Västra Karaby var mycket uppskattat och jag tänker att det var lite som att lära sig cykla- när man nött in det sitter det i ryggmärken. Även om jag aldrig lärde mig använda kaktång...

Jag pratade med en klasskamrat som sa att "när jag tänker tillbaka på utbildningen och hur jag

arbetar idag så inser jag hur mycket man lärde sig men som man kanske inte tog till sig just då. Men ofta står jag nu inför en situation och inser vad Bo-Göran menade!"

Kort sagt, att få ta del av Bo-Görans samlade kunskaper och erfarenheter från ett helt biodlings- och företagarliv som han generöst delade med sig av var oerhört värdefullt.

Stort fokus lades på företagarbiten, att vi skulle tänka och planera rationellt, ha koll på vad vi höll på med och inte göra något i bigården bara för att "vi ändå var där", utan planera alla moment ordentligt. Vi behövde motivera varför vi gjorde på ett visst sätt och sätta upp tydliga mål med tydliga ekonomiska kalkyler. Pia, som huvudlärare i företagsekonomi, såg till att även kontoplaner och skillnaden på debet och kredit satte sig i ryggmärken och jag är mycket tacksam för det. Att driva företag utan den grunden att stå på hade varit svårt.

Jag har funderat en del på vad det bästa med utbildningen var och jag tror att om jag måste välja så är det kollegorna. Under dessa år har Yrkeshögskolan för biodling gett mig många kollegor inom yrkesbiodlingen. Dels är det förstås mina klasskamrater som jag har fortsatt stort utbyte av, men det är även alla mina LiA-värder som jag efter utbildningen samarbetat med och fortsatt lära av i både stort och smått. Samt ett gäng lärare, numera kollegor, som brinner för biodling.

Jag ångrar inte en sekund att jag gick utbildningen till yrkesbiodlare. Jag bara önskar att jag kunde få höra föreläsningen om kupmaterial och bisamhällets olika utvecklingsstadier en gång till! Tänk om den hade funnits på film.... I hopp om att Bo-Göran är vår nästa Youtuber avslutar jag med ett stort tack! ●

Hela klassen YH10 tillsammans med Bo-Göran vid det sista bigårdsbesöket sommaren 2017.

Drottningodlingsprovet övervakas av Monica! Från vänster Jessika Sannestål, Monica Larsson och Ingrid Evaldsson.

Huvudlärarna framför huvudbyggnaden i Åkersberg. Från vänster Bo-Göran Nilsson, Rikard Johansson, Monica Larsson och Pia Gerdin

Richard Johansson är i full färd med att rekrytera lärare och lägga upp kursplaner, för i våren 2021 startar en ny biodlarutbildning. Den här gången blir det på distans och i Fristads folkhögskolas regi.

Text: Moniqa Swälas

Ny biodlarutbildning startar i vår

Richard Johansson, Lyckå bigårdar, utbildade sig på Yrkeshögskolan i Höörs biodlarutbildning och blev senare lärare på samma skola. Men efter tolv år lades den utbildningen ner för en tid sedan och nu står biodlarna utan yrkesutbildning.

– Vi måste ha någon form av högre utbildning. Det är grundförutsättningen för att utveckla branschen, säger Richard.

Han tog kontakt med Biodlingsföretagarna (BF) och LRF för att sondera terrängen. Vilken form utbildningen skulle ha var en viktig fråga. BF var positiva till att stötta en ansökan när Helena Ring Johansson, BF:s nuvarande ordförande, kontaktades av Fristads folkhögskola utanför Borås. Men mer om det lite senare.

– Jag var och kollade lokalerna och där finns fina förutsättningar med kaklade utrymmen, snickeri och plats för bigård. På skolan finns boende och de har en rektor som är intresserad av biodling, berättar Richard.

GESÄLLBREV UTLOVAS

Han har varit i kontakt med Bo-Göran Nilsson, som var huvudlärare på YH-utbildningen. Bo-Göran har lovat ställa upp och utfärda gesällbrev.

– Det blir hög kvalitet. Men den här utbildningen blir annorlunda mot den på YH. Det här blir en renodlad biodlarutbildning och bara grundläggande om företagande. På YH-utbildningen var det 50/50. Den var också på två år. Den här utbildningen blir ettårig, på halvtid och distans. Det blir fysiska träffar varje månad och praktiska prov. Utbildningen kommer att vara studiemedelsberättigad, berättar Richard som blir en av huvudlärarna.

Till tidigare utbildning har det varit dubbelt så många sökanden som antalet platser. Richard tror att det kommer att vara ännu fler sökanden till folkhögskoleutbildningen. Dels för att allt fler går kurser

hos Biodlarna, att intresset för miljön ökar men också för att det här blir en kortare distansutbildning. De 20 platserna kommer sannolikt att fyllas snabbt.

Många kurser och utbildningar har fått ställas in på grund av coronaviruset men eftersom denna utbildning till största delen är på distans och många redan tränat på att ha digitala möten kommer det inte att vara några problem enligt Richard.

REKTORN VÄLKOMNAR UTBILDNINGEN

När yrkesutbildning för biodlare kom på tal tog Inka Horstmann, rektor på Fristad Folkhögskola kontakt med Helena, detta efter en avslutad kurs "Utöka din bigård", arrangerad av Biodlingsföretagarna på skolan.

– Min sambo är biodlare på hobbynivå men ville bli yrkesbiodlare och kollade upp utbildningar. Att det inte finns någon utbildning är inte alls bra. Vi har inriktningen klimat och hållbarhet på skolan och 2016 startade vi en trädgårdsutbildning i ekologisk odling. Det här förstärker den profilen och trädgård och biodlare kan samarbeta.

Inka tvekade alltså inte när hon fick frågan om en utbildning för biodlare trots att det är en smal nisch. Folkhögskolor får statsbidrag och har stor frihet över hur de använder pengarna. Inka berättar att utbildningen är kostnadsfri men att deltagarna måste ha egen skyddsutrustning.

– Och de måste ha tillgång till minst en kupa men behöver inte äga den. Sen är det kostnader för resorna hit tre dagar i månaden plus mat. Totalt blir det tio fysiska träffar under kursen. Skolan har internat och servering så deltagarna kan bo och äta här.

Skolan ligger lantlig och har en stor äng men kommunikationerna är bra till Borås försäkrar Inka.

– Det blir samtidigt som trädgårdsutbildningen. Några har redan hört av sig. Det finns tydligen ett uppdämt behov, konstaterar Inka nöjt. ●

**I slutet av september börjar
Fristad ta emot ansökningarna och
utbildningen börjar vecka 9, 2021.**

Bigården Sverige AB

Bigården.se

Biredskap för biodlare med känsla för god kvalitet

Färdigtrådade kvalitetsramar med syrafast tråd. Tillverkade av lindträ.

Prisexempel:*

- Langstroth 3/4 Hoff. = 9.52kr/ram inklusive frakt
- HLS = 8.72kr/ram inklusive frakt
- HLS Hoff. = 8.96kr/ram inklusive frakt
- Lågnormal = 9.04kr/ram inklusive frakt
- Lågnormal Hoff. = 9.28kr/ram inklusive frakt

* Priserna justeras utifrån leveransadress och antal ramar som beställs. Prisexempel avser beställning av 2000st ramar till södra Skåne. Samtliga priser är exkl moms

Observera: Vi har stor efterfråga på våra ramar. För att undvika långa väntetider ber vi Er att lägga beställningar i god tid inför kommande säsong.

**Mail: info@bigarden.se
Web: www.bigarden.se**

Levererar till biodlarföreningar och yrkesbiodlare

Preben Kristiansen
bihälsokonsulent

preben.kristiansen@jordbruksverket.se • Tel: 070 890 17 32

Dina erfarenheter och kunskap efterfrågas i enkätundersökning – hur har det gått med vinteröverlevnaden och hur kan vi på ett bra sätt utbyta kunskap mellan biodling, forskning och rådgivning?

ENKÄTEN OM ÖVERVINTRINGEN

pågår ytterligare en vecka eller två, när detta läses så det är inte för sent att gå in på denna länk:

<https://www.bee-survey.com/917864?lang=sv>

och svara på frågorna. Det är viktigt att få in svar från ett stort antal biodlare, för att få så bra data som möjligt angående de faktorer som har betydelse för övervintringen. Jag hoppas därför att du vill bidra med dina svar oavsett om du har haft låga eller höga förluster eller

inga förluster alls. Ju fler svar som kommer in desto bättre blir vår samlade kunskap om hur vinterförlusterna kan minskas.

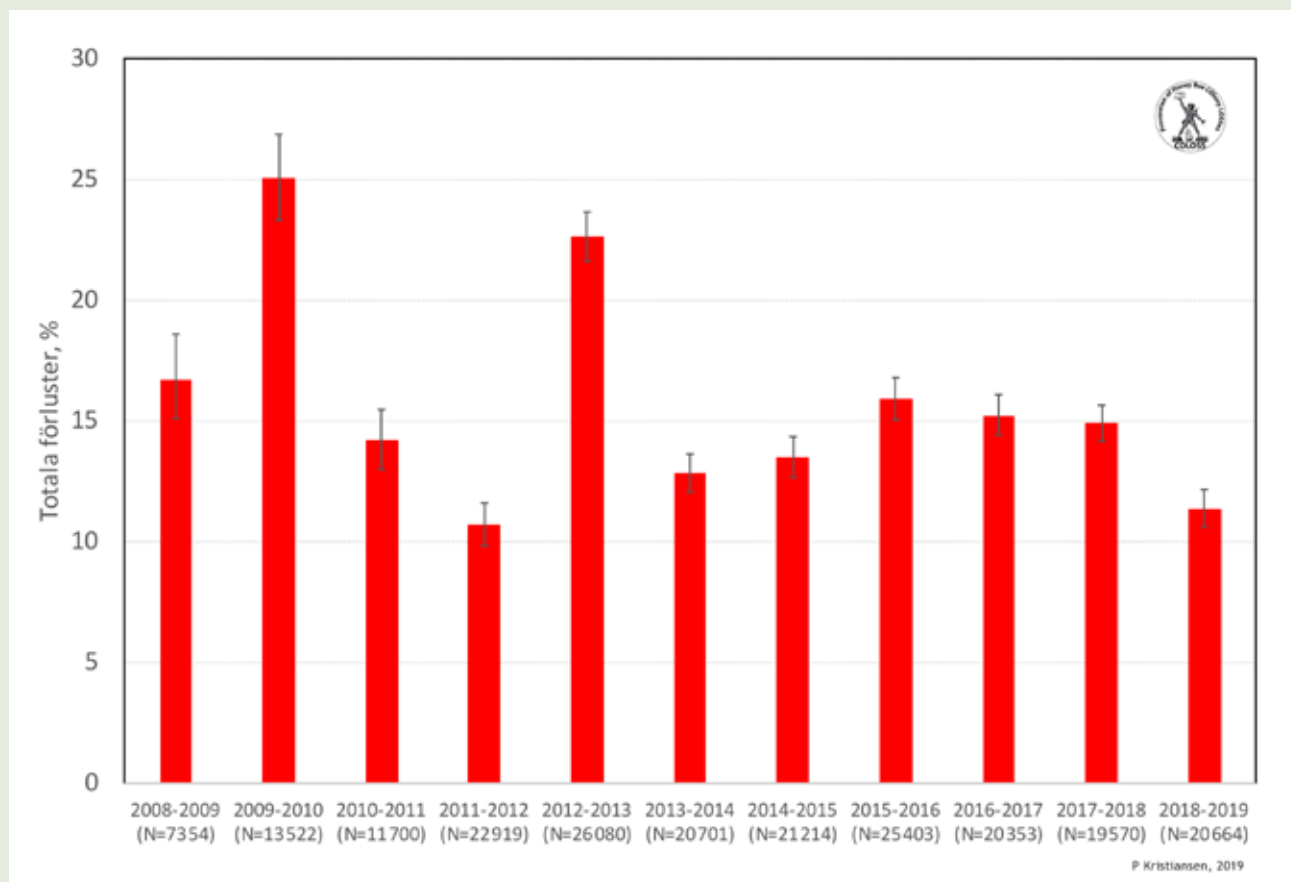
EN ENKÄTUNDERSÖKNING OM KUNSKAPSÖVERFÖRING

och information kommer också genomföras under sommaren.

Frågeformuläret till den enkäten har tagits fram av en arbetsgrupp inom COLOSS som heter B-RAP (Bridging Research and Practice).

Den arbetsgruppen bildades 2014 och den arbetar med att knyta samman forskning, rådgivare och biodling på ett sätt som underlättar kommunikationen mellan de olika parterna.

För att veta hur man på bästa sätt når varandra behöver man få en bättre förståelse för hur detta kan göras för att skapa förutsättningar för ökat kunskapsutbyte. Så förutom att besvara enkäten om övervintringen hoppas jag att du även vill ägna några minuter åt att besvara frågorna i enkätundersökningen om kunskapsöverföring. ●

De totala förlusterna varje vinter från och med vintern 2008/09 till och med vintern 2018/19. N anger antal bisamhällen och de vertikala svarta linjerna anger 95 % konfidensintervall. Diagrammet grundar sig på data från enkätundersökningarna som gjorts med frågeformulär som framtagits av en arbetsgrupp inom COLOSS.

Länk till enkätundersökningen om övervintringen denna vinter är:
<https://www.bee-survey.com/917864?lang=sv>

Jordbruksverket svarar om städdiver

En motion om städdiver hos bin inlämnad av Björn Jacobsson antogs på årsmötet 2020 och skickades till Jordbruksverket. Motionären skrev bland annat att det går att minska utbrott av amerikansk yngelröta med så enkla medel som avel på städdiver och utrensning. Nu har Jordbruksverket (JBV) svarat. Nedan följer en nedbantad version av svaren.

Textbearbetning: Moniqä Swälas

Motionären ville att Jordbruksverket skulle utbilda tillsynsmän om städdiver och också upplysa på nybörjarkurser om amerikansk yngelröta.

JBV svarar: Jordbruksverket ansvarar för grundutbildningen av tillsynsmän. Information om utrensning och städdiver som en del av honungsbisamhällets motståndskraft mot sjukdomar, däribland amerikansk yngelröta, har ingått i undervisningen av tillsynsmän sedan mer än 15 år.

År 2005 publicerade Jordbruksverket broschyren "Amerikansk yngelröta- biologi, diagnos och bekämpning" (Den är nu under omarbeting). Broschyren har använts på alla grundutbildningar av tillsynsmän. Den har som vi förstår också använts flitigt i studiecirklar om biodling. Den har varit tillgänglig att beställa eller ladda ner från vår webbplats sedan år 2005.

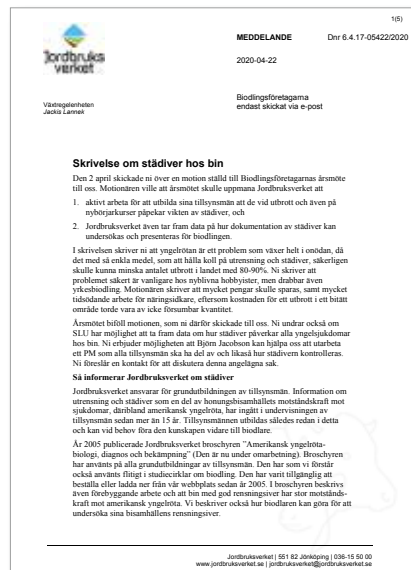
Jordbruksverket skriver också att det ligger utanför deras uppdrag att ta fram dokumentation om städdiver. Det tillhör området forskning och utveckling.

Motionären ville att JBV tar fram data om städdiver.

JBV svarar: Jordbruksverkets uppdrag inom bitillsynen är definierat i bisjukdomslagen (1974:211) och i bisjukdomsförordningen (1974:212). Att ta fram data på hur dokumentation av hur städdiver kan undersökas och presenteras för biodling ligger utanför vårt uppdrag. Det hör mer till forskning och utveckling inom den akademiska världen. Vi kan däremot via våra rådgivare och genom vårt rådgivningsmaterial förmedla forskningsresultat, eller slutsatser dragna efter litteraturstudier eller större praktiska projekt om städdiver. Det är också det vi har gjort i broschyren om amerikansk yngelröta.

Motionären uppgav att amerikansk yngelröta skulle kunna minska med 80-90 procent.

JBV svarar: Det finns enligt Sveriges nationella referenslaboratorium för bihälsa inga belägg för att antalet fall av amerikansk yngelröta kan minska med 80-90 % genom att hålla koll på utrensning och städdiver. Det finns belägg för att antalet utbrott av amerikansk yngelröta kan minska väsentligt om biodlarna följer de råd om sanering, sektionering mellan bigårdar (barriärsystem), vaxbyten och andra hygieniska åtgärder som funnits tillgängliga under många år.

Svaret från SJV finns i sin helhet på BFS hemsida, inlägg i forumet där medlemmar kan diskutera vidare.

Kommentar till SJVs svar av motionären Björn Jacobsson:

Min mening med motionen var att vid kliniskt utbrott av Amerikansk yngelröta (Ay) skall bitillsynsmannen informera drabbade biodlare att det troligtvis ej hade hänt om drottningen i samhället haft gener med bra utrensning.

• Denna kunskap om utrensningens betydelse finns inte hos alla biodlare.

• Drottningar från uppkomna viseceller tas till vara, det odlas drottningar från "bästa samhälle" utan att ha en aning moderjurets alla viktiga egenskaper. Men drottningar från seriösa odlare som parar på parningsstation eller inseminerar har full utrensning.

• Några andra egenskaper som testas och är arvbara är fromhet, svärmtroghet och honungsskörd.

• Det är bara sundare bin man får från testat material. Vissa avelsgrupper testar även nosema.

Enligt min uppfattning påverkas honungsskörden i stor grad av nosema. I början av min biodling hade alla samhällen nosema av varierande grad. Köpte kilovis Fumidil som då var tillåtet att använda och blandade i vinterfodret. Honungs-skörden låg i paritet med SBRs statistik för södra Älvsborg.

För c:a 30 år sedan fick jag tips från Danmark att nosema var arvbar och började testa på potentiella drottningmödrar och odlade efter de med lite nosema. Efter några år var det nosemafritt. Sista testet hos SLU visade att hos 12 potentiella avelsdrottningar hade ingen nosema. Sedan låg honungsskörden ofta på det dubbla.

Björn Jacobson
Medlem i Biodlingsföretagarna och
BFS rådgivare i yrkesbiodling

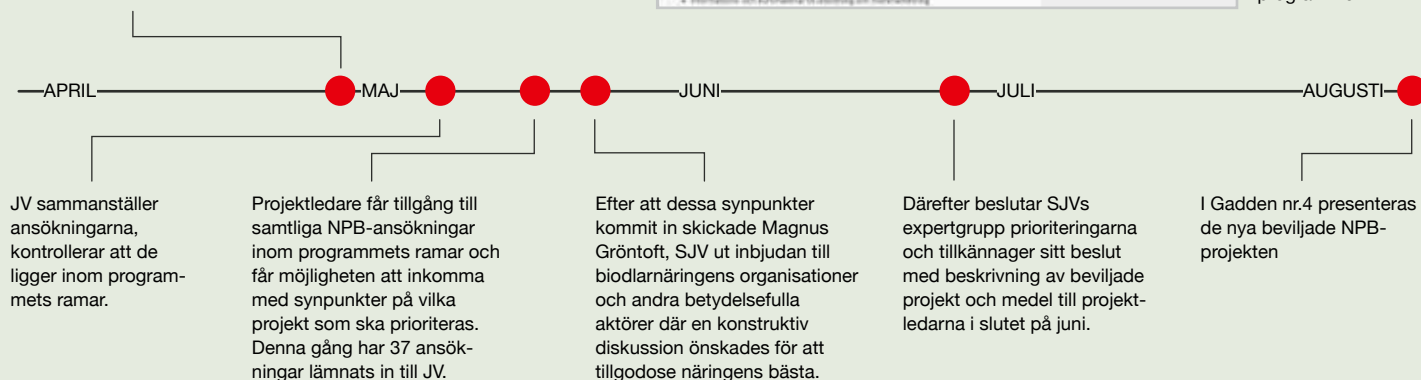
NPB-ansökningar till nästa period

I år hade Jordbruksverket en ny portal där man skrev in sina ansökningar digitalt sista veckan i april, 30:e april var sista ansökningsdag. Biodlingsföretagarna skickade in tre ansökningar till "Nationella Programmet för Biodlingssektorn", vilka är för att anordna *Biodlarkonferensen*, *Utlandskontakter* och *Utbildning*, *pollinering med honungsbin*, *logistik*, *teknik* och *ekonomi*.

Så här går det till efter ansökan har skickats in 30:e april

På SJVs hemsida finns information om hur NPB fungerar och vilka som kan söka till programmet.

Töreboda-kupan
Vår mest sålda bikupa!

Töreboda-kupa EPS
Hög kvalitet och låg vikt.

Redskap och skyddskläder
för alla behov.

Honungshantering.
Slungare, kärl, silar, glas.

Bivaxkakor.
Cellstorlekar:
4.9, 5.1, 5.3 mm.
BIVAX KÖPES!

Pollenfälla att placera
framför flustret.

Honungspressar och ångvaxsmältare
för biodlingar i alla storlekar.

BIREDDSKAP
BESTÄLL NYA
KATALOGEN!

Öppettider: Mån-Fre 09.00-16.00
Lunchstängt: 12.30-13.30
Stängt från 12.30: 18/6
Stängt: 10/7, 17/7, vecka 30-31, 7/8

**VI BYGGER UT,
SNART 1200 M² BUTIK!**

Allt för biodlaren
Stor som liten

MS Biredskapsfabriken AB
Töreboda
info@biredskapsfabriken.se
Sedan 1941
www.biredskapsfabriken.se

Exotiska skadegörare måste stoppas

Nu har Jordbruksverket släppt en ny rapport – ”Biologiska hot mot honungsbin”. Jordbruksverket vill ha en tillfredsställande beredskap mot exotiska sjukdomar och skadegörare genom löpande övervakning, flexibla kontrollåtgärder och ett bättre fungerande biregister.

Text: Moniqa Swålas

Det handlar om livsmedelstrygghet och biologiskt mångfald. I andra länder finns redan skadegörare som vi inte vill ha in i Sverige eftersom de hotar biodlingarna. Jordbruksverket släpper nu första delen av sin rapport. Den andra delen handlar om hoten mot humlor.

Förutom bättre beredskap och ett biregister anser Jordbruksverket att det behövs en mer professionell bitillsynsorganisation med bland annat bättre utbildade bitillsynsmän och att ersättningen för destruerade bisamhällen höjs till en skälig nivå.

Skadegörarna det handlar om är trakekvalster tropilaelapskvalster och lilla kupskalbaggen. Jordbruksverkets krishanteringssystem har uppdaterats men lilla kupskalbaggen och tropilaelapskvalstret måste skrivas in på förordningsnivå i samband med införandet av EU:s djurhälsöförordning (AHL) för att myndigheterna ska kunna använda bitillsynsmännen i samband med bekämpning och övervakning.

Jordbruksverket anser också att ersättningen för de bisamhällen som måste destrueras höjs till en skälig nivå.

För att stoppa och bromsa spridningen av skadegörarna behövs förutom ett fungerande biregister en nationell webbplats där information om bihälsa, data från undersökningar och forskningsrön samlas.

Jordbruksverket och SLU hoppas att rapporten kan vara ett underlag för det pågående arbetet med den kommande djurhälsolagstiftningen inom EU.

De som står bakom rapporten är Eva Forsgren och Joachim de Miranda från SLU samt Magnus Gröntoft, Ingrid Karlsson, Preben Kristiansen och Thorsten Rahbek Pedersen från Jordbruksverket.

Rapporten i sin helhet finns att läsa på Biodlingsföretagarnas hemsida.

Arbete med nya regler kring bihälsa och tillsyn

Det pågår ett arbete med en EU-gemensam djurhälsöförordning som skall träda i kraft 2021. Kopplat till detta tittar Jordbruksverket på nya regler för bitillsyn. Ännu finns inga beslut utan diskussionerna är i sin linda. BF är representerat genom styrelsen.

Det regelverk vi har idag är väldigt förenklat jämfört med det som gällde tidigare. Bisamhällen som befinner sig i friskförklarade områden gällande amerikansk yngelröta kan flyttas ut ur området utan inspektion av bitillsynsperson. Om du är godkänd biodlare gäller detsamma för bisamhällen som står i övervakningsområden.

Vi vill uppmuntra våra medlemmar att komma med förslag på hur ni tycker att ett regelverk för bitillsyn bör se ut. Vi vill gärna ha utvecklade resonemang och förslag. Lämna dina förslag på Biodlingsföretagarnas forum eller till sekreteraren på adress mats.olofsson@biodlingsforetagarna.se

Här följer några olika inspel att diskutera kring:

- Utveckla egenkontrollen. För andra djurslag ligger mycket av ansvaret för djurhälsan på djurägaren genom egenkontroll.
- Bitillsynen skulle kunna ligga inom veterinärkontrollen i likhet med andra djurslag.
- Ta fram en certifiering som hanteras av certifieringsföretag. Biodlare som är certifierade kan då sköta sin bitillsyn och inspektion själva utan överinseende av bitillsynspersoner.
- Anamma den engelska modellen med Bee inspectors. Man har delat in landet i distrikt där varje distrikt har en bee inspector med veterinärbakgrund som under sommaren stöds av medhjälpare.

Elitdrottningar med stamtavla & Bruksdrottningar

"Kan inte låta bli att skriva dig en rad om mina fantastiska bi du levererade! Jag vill ha en drottning från samma linje som den gamla för bättre finns inte!!" *Christen Gladen, Hålsjöholm*

- Nya gener till din biodling.
- Lönsamma bruksdrottningar.
- Dokumenterade elitdrottning för egen produktion från oss.

Boka idag Mer info www.osterlenhonung.se Håkan

Följ oss på Facebook Osterlenhonung

Det lönar sig att vara medlem

FÖRMÅNERNAS BETALAR MEDLEMSAVGIFTEN Årsavgiften för medlemskapet är 1,394 kr inklusive moms. Hela eller delar av denna avgift kan tjänas in under ett år genom att utnyttja delar av de olika rabatter som medlemskapet medför. Några räkneexempel: 40 % på den årliga avgiften för Svenskt Sigill. Om du har upp till 50 samhällen är den årliga systemavgiften 800 kr och 40 % rabatt ger 320 kr. Med fler samhällen är besparingen större.

Genom LRF har du flera fina rabatter. Agrolkortet ger genomsnittliga rabatter per liter på ca 50 öre för diesel och ca 30 öre för bensin. Om du kör 1000 mil per år och då tankar 600 liter diesel ger det 300 kr i rabatt. 12 % hos Granngården. Om du köper något för 500 kr ger det 60 kr i rabatt.

Dessa räkneexempel ger sammantaget 680 kr vilket motsvarar nästan halva årsavgiften. Om du dessutom utnyttjar rabatterna hos olika byggkedjor kan du snabbt spara ännu mer pengar. Går du i tankarna att köpa en ny bil är det värt att titta på de rabatter som erbjuds genom LRF samköp och då handlar det om tusenlappar i besparing.

EAN-koder

Som medlem får du 10 unika EAN-koder. Du betalar 300 kr + moms i registreringsavgift per 10 koder. Årsavgiften betalar Biodlingsföretagarna.

Från Sverige

Märkningen "Från Sverige" är en ursprungsmärkning som garanterar att produkten är odlad, född och uppfödd, förädlad, förpackad och kontrollerad i Sverige. Registreringsavgift 300 kr + moms. Årsavgiften betalas av Biodlingsföretagarna och värdet av detta är 3 000 kr per år för den enskilde medlemmen.
www.fransverige.se

Svenskt Sigill

Märkningen "Svenskt Sigill" visar att produkten kommer från en odlare eller djuruppfödare som är certifierad enligt IP-standardens Sigillnivå. Certifieringen innebär att de har uppfyllt extra produktionsmervärden inom områdena livsmedelssäkerhet, djuromsorg och minskad miljöpåverkan. Årsavgiften finns i tre nivåer beroende på biodlingens storlek; 800, 1 400 eller 2 550 kr + moms. Som medlem i Biodlingsföretagarna får du 40 % rabatt på årsavgiften.
www.sigill.se

Agrolkortet

Agrolkortet – ett kort för allt – eller bara för drivmedel. Med Agrolkortet från Lantmännen Finans kan du tanka på de flesta "bensinstationer" och få rabatt mellan 20–60 öre/liter beroende på vilket drivmedel och företag du tankar på. Det är ett Mastercard kort som gäller på 40 miljoner köpställen. När du betalar med Agrolkortet ingår också ett förstärkt försäkringsskydd för hemmet, resor och bilen. Du är t. ex. skyddad mot borttappad nyckel och feltankat bränsle.
www.agrolkortet.se

Thomas Apiculture

Som medlem i Biodlingsföretagarna har du rabatt hos den franska redskapshandlaren Thomas Apiculture. Specifik prislista på maskinutrustning för medlemmar i Biodlingsföretagarna.
www.thomas-apiculture.com

Så här blir du medlem i Biodlingsföretagarna

Medlemsavgiften 2020 utgörs av två delar, varav 50 SEK är momsfri medlemsavgift och 1,313 SEK inkl. moms är serviceavgift. En faktureringsavgift på 25 SEK tillkommer. Medlemsserviceavgift, totalt 1,394 SEK, insättes på BG: 5276-8587. Ange namn, adress samt "Medlemskap".

LRF Samköp

Ahlsell

Rabatt på hela det omfattande sortimentet inom industriförnödenheter som VVS, el, bygg, verktyg, maskiner, kyl, personlig skyddsutrustning och arbetskläder.

AJ Produkter

Inredning för kontor, lager och verkstad med allt du behöver för en väl fungerande arbetsplats. Du får 22 % rabatt på hela sortimentet och 60 dagars betalningsvillkor.

Beijer Byggmateriäl

Rabatterade nettopriser på mer än 3 000 högfrekventa artiklar, och 10 % rabatt på övriga produkter.

Bondens El

LRF Samköps eget elavtal har ett av marknadens lägsta elpriser. Rörligt avtal med en månads uppsägning, inga dolda avgifter.

Granngården

12 % på det breda utbudet för djurägare, trädgårdsfixare och lantbrukare – allt för det Jordnära livet!

IKEA

Unikt avtalspris på hela sortimentet hos IKEA, även IKEA FAMILY erbjudanden, rea och kampanjer.

SJ

Du får rabatt på alla avgångar genom LRF Samköps avtal.

Staples

Rabatterade nettopriser på kontorsmaterial och städmaterial, mjukpapper, glödlampor, batterier, köksutrustning, emballage, toner och allt annat du kan behöva på kontoret.

Swedol / Grolls / Nima

Du får 15 % rabatt på hela sortimentet av fordonstillbehör, maskiner, hydraulik, elartiklar, lyft & last, verktyg och arbetskläder.

Hotell

Rabatt på boende och konferens hos Best Western, First Hotels, Elite Hotels, Nordic Choice Hotels och Scandic.

Bilar

Rabatt på Alfa Romeo, Audi, BMW, Citroën, DS, Fiat, Ford, Hyundai, Isuzu, Jeep, Kia, Lexus, Mercedes, Mini, Mitsubishi, Nissan, Opel, Peugeot, Renault, Seat, Skoda, Subaru, Toyota, Volkswagen och Volvo.

Alla rabatter och aktuell information hittar du på www.lrf-samkop.se

Har du frågor om medlemsförmånerna kontakta Staffan Tegebäck staffan@tegeback.se

Gadden

Gadden utges av Biodlingsföretagarna och utkommer sex gånger per år. Samtliga publiceras på vår hemsida digitalt. Biodlingsföretagarnas medlemmar erhåller Gadden som medlemsförmån.

Redaktör

Monica Swälas
kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Ansvarig utgivare

Helena Ring Johansson
helena@biodlingsforetagarna.se

Redaktionellt material

kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Art director

Marie Backman

Var med och skriv i Gadden

Gadden ska spegla verksamheten hos våra medlemmar. Honorar är 500 SEK + moms per publicerad sida.

Biodlingsföretagarna förbehåller sig rätten till publicerat material om ej annat överenskommit.

Annonssprislista Gadden

Storlek	Gadden	Helår (6 nr)
Helsida (215 x 280 + 3 mm)	3 900:-	22 000:-*
Baksida (215 x 265 + 3 mm)	4 300:-	24 000:-*
1/2 liggande (187 x 123 mm)	2 800:-	15 400:-*
1/2 stående (91 x 251 mm)	2 500:-	15 400:-*
1/4 liggande (187 x 60 mm)	1 500:-	8 500:-
1/4 stående (91 x 123 mm)	1 500:-	8 500:-
1/8 liggande (91 x 60 mm)	850:-	4 800:-
Radannonser (max 100 tecken)	250:-	

Banner hemsida

Storlek	Månad	Helår
500 x 200 px	500:-	4 500:-

För att boka annons kontakta

Staffan Tegebäck
Mandolina AB, Fjällveden Morpartorpet
611 91 Nyköping
Tel: 0708 95 22 50
mandolina@tegeback.se

Medlemmar annonserar gratis med radannonser under köp/sälj på www.biodlingsforetagarna.se/forum

Skicka e-post till:
kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Välkommen med din annons!

Datum Gadden

Nummer	Material	Utgivningsdag
Gadden nr 4.20	20-07-15	20-08-01
Gadden nr 5.20	20-09-15	20-10-01
Gadden nr 6.20	20-11-15	20-12-01

Viktigt när du skickar material

• Annonser skickas som tryck-optimerad pdf.

• Radannonser (max 100 tecken) och kortare nyheter utan bilder skickas till kommunikator@biodlingsforetagarna.se

• Kontakta gärna oss om din idé innan du börjar skriva. Artiklar skickas i Word (.doc). Ange tydligt vad som är rubrik, mellanrubriker och brödtext. Numrera bildtexter och tillhörande bilder. För insänt ej beställt material ansvarar ej.

• Bilder skickas i originalfil som .jpg i 300 dpi upplösning. Numrera och döpa filerna med artikelns eller avsändarens namn.

• Använd gärna Dropbox, OneDrive, Spreed, Wetransfer eller liknande tjänst om du skickar bildfiler på totalt över 10 mb. Packa filerna i en mapp med artikelns namn om du skickar flera filer.

Omslagsbild

Foto: Senad Hasic

Tryck

Danagårds Litho, Ödeshög, 2020
ISSN: 1100-6951

Artiklar och framförda åsikter representerar inte nödvändigtvis föreningens officiella ståndpunkt.

För icke signerat material och bilder svarar redaktören. Gadden får gärna citeras om källan anges.

Copyright © Biodlingsföretagarna

Biodlingsföretagarna är en ideell branschförening vars syfte är att utveckla svensk yrkesbiodling. Vi utbildar, påverkar myndigheter, ordnar konferenser och studieresor. Välkommen att bli medlem. Hos oss kan din biodling utvecklas.

Biodlingsföretagarna

Ordförande

Helena Ring Johansson
helena@biodlingsforetagarna.se

Vice ordförande

Ingmar Germundsson
ingmar.germundsson@biodlingsforetagarna.se

Kassör

Staffan Tegebäck
staffan.tegeback@biodlingsforetagarna.se

Sekreterare

Mats Olofsson
mats.olofsson@biodlingsforetagarna.se

Ledamot

Wilhelm Ydrestål
wilhelm.ydrestal@biodlingsforetagarna.se

Marie Backman

marie.backman@biodlingsforetagarna.se

Thomas Dahl

thomas.dahl@biodlingsforetagarna.se

Suppleant

Fredrik Sjöberg
fredrik.sjoberg@biodlingsforetagarna.se

Mikael Sundström

mikael.sundstrom@biodlingsforetagarna.se

Rådgivning

Utrustning, byggplaner m.m. görs på forumet.
radgivning@biodlingsforetagarna.se

Rådgivning yrkesbiodling

Björn Jacobsson
0706 669 369

Bihälsa

Preben Kristiansen
preben.kristiansen@jordbruksverket.se

Honung

Alf Andersson
blakintens.bigardar@telia.com

Studieresor

Thomas Dahl
thomas.dahl@biodlingsforetagarna.se

Staffan Tegebäck

staffan.tegeback@biodlingsforetagarna.se

Revisor

Monica Larsson
monica@honungsgarden.com

Håkan Nilsson

hakan@godhonung.se

Revisorsuppleant

Gabriel Örbrink
info@nykopingshonung.se

Valberedningen

Yngve Kihlberg, sammankallande
yngve@agrobi.se

Katja Göller
katja.honung@gmail.com

Lars Rosenquist
lars.g.e.r.c@gmail.com

BIODLINGSFÖRETAGARNA – det här är vår förening och mission

Biodlingsföretagarna är en branschorganisation och representerar den svenska biodlarnaringen. Vi arbetar för medlemmarnas möjligheter att driva bärkraftiga företag inom biodling och aktuella frågor inom biodlarnaringen. Vi arbetar för att upprätta samarbeten inom politiken, med myndigheter samt med organisationer. Det frågor och områden som varit aktuella under senare tid berör honungsfusk, biregister, pollinering, utbildning, export, information och bihälsa.

Vi hoppas att du som medlem trivs i föreningen, och har stor nytta och glädje av det nätverk som vi, alla medlemmar, bildar. Vi vill att utbytet ska vara både socialt, och rent företagssmässigt. Några exempel på på detta arbete är After-skörd, träffar där medlemmar kan utbyta erfarenheter och få nya kunskaper. Biodlarkonferensen – i samband med årsmötet har vi en konferens, som brukar vara mycket uppskattad, med föreläsare både från Sverige och andra länder. Utbildningar – både inom biodling och företagande har vi ett antal kurser årligen.

Gadden, vår medlemstidning, sprider kunskap, nyheter och information till medlemmarna, där skrivs om allt från praktiska metoder att driva yrkesbiodling, till information från styrelsen och olika myndigheter. Gadden skickas ut i sex nummer per år. Vi sprider även information genom mail / nyhetsbrev, och via biodlingsföretagarnas facebooksidan.

Medlemmarna kan påverka arbetet i Biodlingsföretagarna genom att vara delaktiga i styrelsearbete, valberedningen, driva frågor genom motioner (som ska lämnas in i tid enligt föreningens stadgar till Årsmötet), vara aktiv i branschorganisationen genom de aktiviteter som genomförs eller genom att driva frågor i medlemsforumet och facebook sidan.

A photograph of two glass jars filled with honey, one with a lighter golden hue and the other with a darker amber tone, resting on a rustic wooden surface. In the foreground, a wooden honey dipper lies across a small white plate holding a slice of bread. The background is softly blurred, showing a white cloth. The text 'FLASKOR & BURKAR' is overlaid in large white letters.

FLASKOR & BURKAR

Nordens största lagerförda
utbud av honungsburkar.

Nu 500g och 700g för omgående leverans.

order@flaskorburkar.se / www.flaskorburkar.se / tel - 0413 557799